

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoite

**Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelma 2007–2013
Manner-Suomen ESR-toimenpideohjelma 2007–2013**

Pohjois-Savon maakunnan yhteistyöasiakirja 2011

Kuopio 18.10.2010

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Sisällysluettelo:

Yhteistyöasiakirjan tarkoitus	2
1 Rahoittajatahojen sitoutuminen toimenpideohjelmien tavoitteisiin sekä yhteistyöasiakirjan linjauksia.....	4
2 Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoite	4
2.1 Hankkeiden välttämättömät valintakriteerit.....	5
2.1.1 EAKR-toimenpideohjelma 2007–2013	5
2.1.2 Manner-Suomen ESR-ohjelma 2007–2013	5
2.2 Hankkeiden hakumenettely ja käsittelyajat	5
3 Itä-Suomen alueellinen EAKR-toimenpideohjelma.....	6
3.1 Toimintalinja 1. Yritystoiminnan edistäminen	6
3.1.1 Painopisteet.....	6
3.1.2 Toimintalinjan tuettava toiminta ja kriteerit rahoittajittain	7
3.1.3 Tuensaajat ja rahoituksen kohdentuminen toimintalinjalla 1 vuonna 2011	9
3.2 Toimintalinja 2. Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen sekä osaamisrakenteiden vahvistaminen	9
3.2.1 Teemat ja muut painotukset	10
3.2.2 Toimintalinjan tuettava toiminta ja kriteerit rahoittajittain	11
3.2.3 Rahoituksen kohdentuminen toimintalinjalla 2 vuonna 2011	12
3.3 Toimintalinja 3. Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen	13
3.3.1 Painopisteet.....	13
3.3.2 Toimintalinjan tuettava toiminta ja kriteerit rahoittajittain	14
3.3.3 Rahoituksen kohdentuminen toimintalinjalla 3 vuonna 2011	16
4 Manner-Suomen ESR-toimenpideohjelma, Itä-Suomen osio, Pohjois-Savo.....	17
4.1 Toimintalinja 1. Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen	18
4.1.1 Toimintalinjan tavoitteet ja painopisteet	18
4.1.2 Kohderyhmät.....	18
4.1.3 Toimintalinjan tuettava toiminta ja kriteerit rahoittajittain	18
4.1.4 Arvio rakennerahastovarojen ja kansallisen julkisen rahoituksen jakautumisesta	19
4.2 Toimintalinja 2. Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen	20
4.2.1 Tavoitteet ja painopisteet	20
4.2.2 Kohderyhmät.....	20
4.2.3 Toimintalinjan tuettava toiminta ja kriteerit rahoittajittain	20
4.2.4 Arvio rakennerahastovarojen ja kansallisen julkisen rahoituksen jakautumisesta	21
4.3 Toimintalinja 3. Työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis- ja palvelujärjestelmien kehittäminen	22
4.3.1 Tavoitteet ja painopisteet	22
4.3.2 Kohderyhmät.....	22
4.3.3 Toimintalinjan tuettava toiminta ja kriteerit rahoittajittain	22
4.3.4 Arvio rakennerahastovarojen ja kansallisen julkisen rahoituksen jakautumisesta	23
4.4 Toimintalinja 4. Jäsenvaltioiden ja alueiden välinen yhteistyö ESR-toiminnassa.....	24
4.4.1 Tavoitteet ja painopisteet	24
4.4.2 Kohderyhmät.....	24
4.4.3 Toimintalinjan tuettava toiminta ja kriteerit rahoittajittain	24
4.4.4 Arvio rakennerahastovarojen ja kansallisen julkisen rahoituksen jakautumisesta	25
6 Arvio rakennerahastovarojen ja vastaavan valtion rahoitusosuuden tarpeista sekä kuntarahoituksesta ja muun julkisen rahoituksen osuuksista vuonna 2011.....	25
7 Arvio ohjelmareservin tarpeesta vuonna 2011.....	25

LIITTEET:

Liite 1. EAKR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden suunnitelma vuonna 2011

Liite 2. EAKR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden jako työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla vuonna 2011

Liite 3. EAKR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden arvio vuodelle 2012

Liite 4. EAKR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden arvio työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla vuonna 2012

Liite 5. ESR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden suunnitelma vuonna 2011

Liite 6. ESR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden arvio vuodelle 2012

Liite 7. Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelman rahoitettavien toimien valintaperusteet ja tarkentavat valintakriteerit

Liite 8. Itä-Suomen ESR-toimenpideohjelman rahoitettavien toimien valintaperusteet ja tarkentavat valintakriteerit

Yhteistyöasiakirjan tarkoitus

Maakunnan yhteistyöasiakirjan laatiminen perustuu rakennerahastolakiin (N:o 1401/2006) ja siitä annettuun asetukseen (N:o 311/2007). Lain mukaan maakunnan yhteistyöryhmän tehtävänä on rakennerahasto-ohjelmien toimeenpanon ja alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden yhteensovittaminen. Tämä yhteensovitus tehdään yhteistyöasiakirjassa.

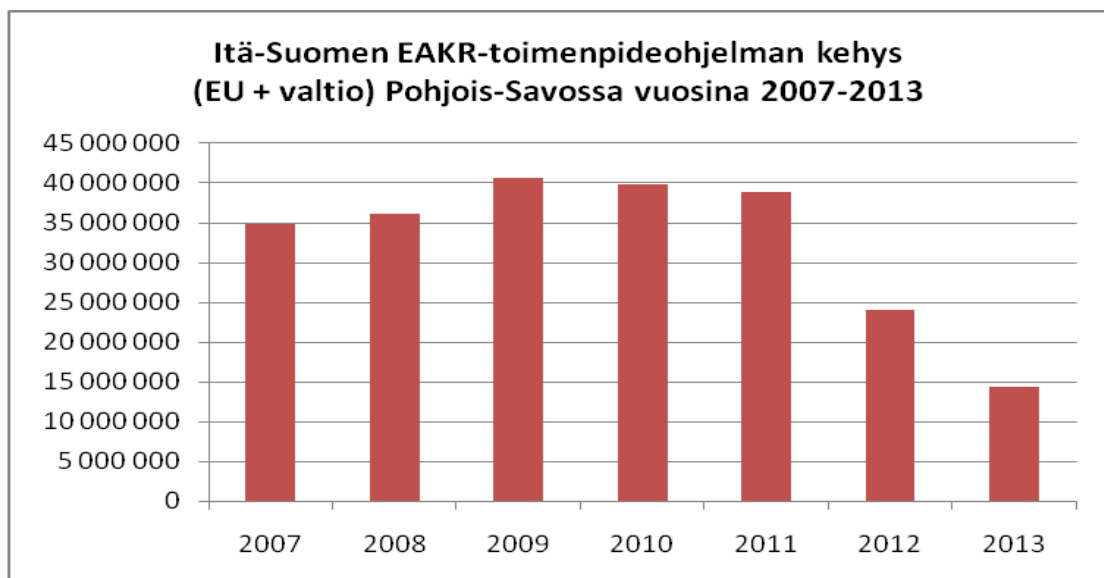
Maakunnan yhteistyöasiakirja (MYAK) täsmentää EU:n rakennerahastojen toimenpideohjelmia, joissa Itä-Suomen tavoitteet rakennerahastokaudella 2007–2013 on esitetty. Yhteistyöasiakirja laaditaan vuosittain ja siinä sovitaan/esitetään arvio maakuntaan kohdennettavien rakennerahastovarojen ja niitä vastaavan kansallisen rahoitusosuuden jakaantumisesta eri hallinnonaloille toimintalinjoittain. Asiakirja sisältää myös arvion kuntarahoituksesta ja muun julkisen rahoituksen osuuksista sekä ohjelmareservin tarpeesta maakunnassa. Siinä kerrotaan toimenpideohjelmien seuraavaa varainhoitovuotta koskevat painotukset sekä yhteisesti sovitut hankkeiden valintakriteerit. Yhteistyöasiakirjassa esitetyt kriteerit ja painotukset koskevat koko ohjelmakautta, ellei teksteissä toisin mainita.

Maakunnan yhteistyöasiakirjan hyväksyy maakunnan yhteistyöryhmä ja sen allekirjoittavat kaikki maakunnassa toimenpideohjelmia rahoittavat alueviranomaiset. Yhteistyöasiakirja hyväksytään rakennerahastolain 21 § nojalla valtion talousarvioesityksen antamisen jälkeen samanaikaisesti maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman käsittelyn kanssa. Maakunnan yhteistyöasiakirja sisältää kaksi vuotta.

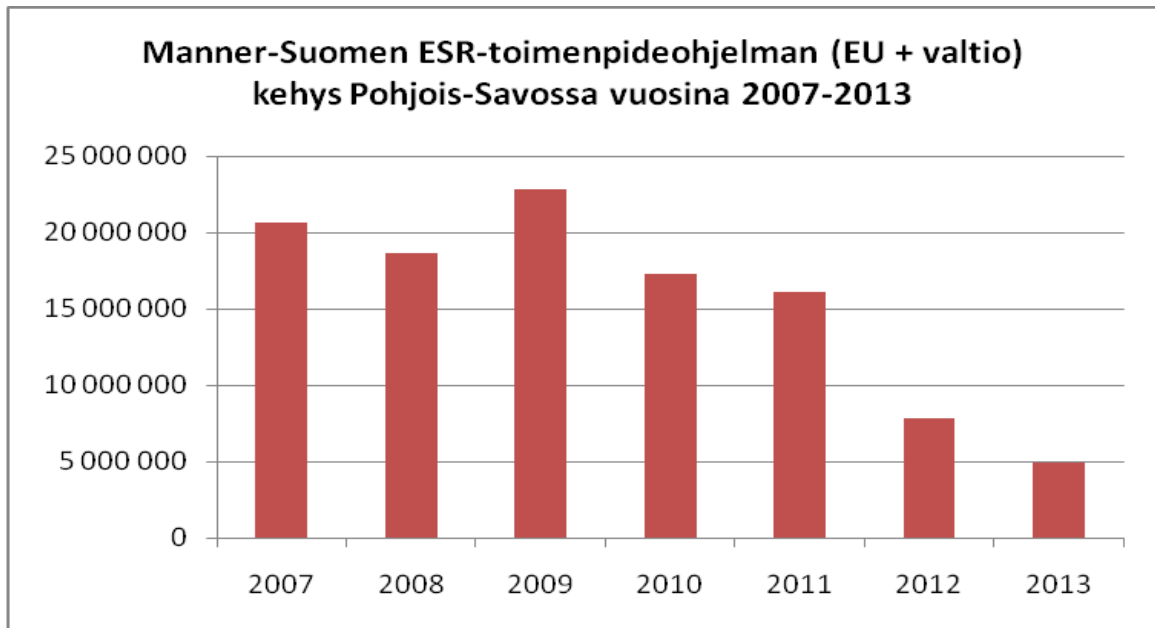
Maakunnan yhteistyöasiakirja vuodelle 2011 on laadittu komissiossa 28.9.2007 hyväksytyyn Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelman ja 26.10.2007 hyväksytyyn Manner-Suomen ESR-ohjelma-asiakirjan pohjalta.

Maakuntaohjelmassa ja sen toteuttamissuunnitelmassa (TOTSU) sovitetaan yhteen maakunnassa tapahtuvaa kansallista ja EU-ohjelmatyötä. Lokakuun 2010 lopussa hyväksyttävässä vuosien 2010–2011 TOTSU:ssa esitetään EU-varojen lisäksi aluekehitykseen vaikuttavien kansallisten varojen tarve ja kohdentuminen.

Työ- ja elinkeinoministeriö lisäsi sekä EAKR- että ESR-toimenpideohjelmien vuosien 2009 ja 2010 myöntövaltuutta 20 %:lla siten, että vuoden 2009 vastaava euromäärä vähennettiin vuoden 2013 kehyksistä ja vuoden 2010 vastaava euromäärä vuoden 2012 kehyksistä. Vuodelle 2011 siirretään jälleen 20 %:ia myöntämisvaltuutta vuodelta 2013. Siirto koskee molempia ohjelmia. Tämä myöntämisvaltuuksien aikais-taminen on pienentänyt vuosien 2012 ja 2013 kehyksiä huomattavasti alkuperäisestä. Alla on esitetty EAKR- ja ESR-toimenpideohjelman muuttuneet kehykset Pohjois-Savossa.

Kuvio 1. Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelman kehys (EU+valtio) Pohjois-Savossa vuosina 2007–2013

Kuvio 2. Manner-Suomen ESR-toimenpideohjelman (EU + valtio) kehys Pohjois-Savossa vuosina 2007–2013

1 Rahoittajatahojen sitoutuminen toimenpideohjelmien tavoitteisiin sekä yhteistyöasiakirjan linjauksia

Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen toteuttaminen edellyttää toimenpideohjelmiä rahoittavilta tahoilta saumatonta yhteistyötä.

Pohjois-Savon maakunnan yhteistyöasiakirjan allekirjoittavat tahot sitoutuvat noudattamaan komission hyväksymää Suomen kansallista alue- ja rakennepoliittista strategiaa sekä edistämään parhaalla mahdollisella tavalla toimenpideohjelmien tavoitteita ja painotuksia, joita MYAK:ssa rajataan, täsmennetään ja konkretisoidaan. Yhteistyöasiakirjassa esitetyt painopisteet ja kriteerit koskevat pääsääntöisesti koko ohjelmakautta, ellei teksteissä toisin mainita.

Toimenpideohjelmat tukevat Pohjois-Savon maakuntaohjelmassa esitettyjen kehittämistavoitteiden saavuttamista. Maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelmassa esitetyt keskeiset hankekokonaisuudet otetaan huomioon yhteistyöasiakirjan valmistelutyössä ja alueviranomaiset sitoutuvat MYAK:ssa esitettyjen konkreettisten hanke-esitysten edistämiseen. EAKR- ja ESR-toimenpitein tuetaan Pohjois-Savon teemallista kehittämistä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Ohjelmakaudella 2007–2013 Pohjois-Savoa kehitetään valitsemalla maakuntaohjelman painopisteistä kaikkein vaikuttavimmat teemat, joita edistetään määrätietoisesti ohjelmavaroin. Tämä ns. teemallinen kehittäminen koskee kaikkia toimintalinjoja sekä ESR-toimenpiteitä. Teemoitus käsitellään yhteistyöasiakirjassa tarkemmin kohdassa hankkeiden hakumenettely ja hakuajat sekä Itä-Suomen alueellisen EAKR-ohjelman toimintalinja 2:n yhteydessä.

2 Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoite

Euroopan unionin koheesipolitiikalla edistetään Lissabonin strategiassa esitettyjä tavoitteita. Ensisijaisesti tavoitteena on tehdä jäsenvaltioista, alueista ja kaupungeista entistä houkuttelevampia, edistää innovointia, yrittäjyyttä ja tietoon perustuvaa taloutta sekä luoda uusia ja parempia työpaikkoja. Kansallisissa ja alueellisissa ohjelmissa määritellään toimenpiteet, joilla parhaiten edistetään Lissabonin strategian tavoitteiden toteutumista ko. alueella.

Itä-Suomen kehittämisstrategian ytimenä ovat kilpailukykyiset ja uudistuvat yritykset, hyvin toimiva innovaatiojärjestelmä ja vetovoimainen elinympäristö sekä toimivat työmarkkinat, joilla riittää osaavaa ja motivoitunutta työvoimaa. Näitä tavoitteita edistämällä Itä-Suomesta saadaan maailmanlaajuisesti kilpailukykyinen ja avautunut osaava ja yrittäjähenkkinen alue, jossa on hyvä elää.

Tavoitteet pyritään saavuttamaan toteuttamalla Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelmaa ja ESR-toimenpideohjelmaa rinnakkain. Nämä kaksi ohjelmaa täydentävät sisällöllisesti toisiaan. EAKR-toimenpiteet kohdistetaan ensisijaisesti yritystoiminnan kilpailukykyyn lisäämiseen ja yritysten toimintaympäristön kehittämiseen, kun taas ESR-toimenpiteet kohdistuvat pääasiassa työllisyyden ja osaamisen edistämiseen.

Maakunnan yhteistyöasiakirjassa sovitetaan yhteen ESR- ja EAKR-toimenpiteet sekä kansallisesta maaseutuohjelmasta rahoitettavat toimenpiteet siten, että ne yhdessä parhaalla mahdollisella tavalla edistävät Pohjois-Savon kilpailukykyä ja teemallista kehittämistä. ESR-toimenpitein tuetaan EAKR-toimenpideohjelman mukaisia painopisteitä. Mahdollisuutta toteuttaa ESR-tyyppisiä toimenpiteitä (max. 10 %) EAKR-ohjelmassa hyödynnetään pääosin maakuntien innovaatioympäristöjä tukevilla kehittämissankkeissa toimintalinjalla kaksi. ESR-toiminnassa on myös mahdollista rahoittaa EAKR-tyyppistä toimintaa (max. 10 %) yleisasetuksen (1083/2006/EY) ja ESR-asetuksen (1081/2006 EY) mukaisesti silloin kun se on tarkoituksenmukaista ohjelman toteutuksen joustavoittamiseksi ja tuloksellisen toteutuksen varmistamiseksi.

2.1 Hankkeiden välttämättömät valintakriteerit

2.1.1 EAKR-toimenpideohjelma 2007–2013

EAKR-ohjelman seurantakomitea on hyväksynyt 3.12.2007 pidetyssä kokouksessa valintaperusteet käytettäviksi projektien hyväksymisessä Itä-Suomen EAKR-ohjelmassa 2007–2013. Kaikkien hankkeiden tulee täyttää seuraavat yleiset välttämättömät hankevalintakriteerit (1–4).

Hankkeen tulee olla:

- 1) ohjelman mukainen, myös maakunnallisia painopisteitä tukeva,
- 2) toteuttamiskelpoinen,
- 3) toteutustavaltaan taloudellinen ja kustannustehokas,
- 4) kestävän kehityksen periaatteiden mukainen

Hankkeiden valinnassa käytettävä pohjataulukko ja kriteeristö sekä tarkempaa tietoa hankkeiden valintaperusteista Itä-Suomen EAKR-ohjelmassa 2007–2013 on liitteessä 7.

2.1.2 Manner-Suomen ESR-ohjelma 2007–2013

Seurantakomitea on hyväksynyt 24.–25.5.2007 pidetyssä kokouksessa valintaperusteet käytettäviksi projektien hyväksymisessä rahoitettaviksi Manner-Suomen ESR-ohjelmasta 2007–2013. Kaikkien hankkeiden tulee täyttää seuraavat yleiset välttämättömät ehdot (1-3).

ESR-hanke:

- 1) hankkeen tulee sopia ESR-ohjelmaan ja johonkin haussa olevaan toimintalinjaan
- 2) hankkeen toteuttajaorganisaation on oltava tukikelpoinen ohjelmasta myönnettävään tukeen
- 3) hanke edistää vahvasti ainakin yhtä seuraavista ESR-ohjelman horisontaalisista painotuksista:
  - a. sukupuolten välinen tasa-arvo sekä miesten ja naisten yhtäläiset mahdollisuudet työelämässä
  - b. kansainvälisen, kansallisen, alueellisen ja/tai paikallisen tason kumppanuus sekä työmarkkinaosapuolen ja kansalaisjärjestöjen osallistuminen eri tasoilla
  - c. teknologiset ja sosiaaliset innovaatiot (sosiaaliset innovaatiot voivat liittyä esim. teknologiaan, kaupallistamiseen, organisaatioiden toimintaan tai sosiaalisiin käytäntöihin)
  - d. kestävä kehitys jonkin/joidenkin seuraavan ulottuvuuden osalta: sosiaalinen, taloudellinen, kulttuurinen ja ekologinen kestävä kehityksen ulottuvuus

Hankkeiden valinnassa käytettävä pohjataulukko ja kriteeristö sekä tarkempaa tietoa hankkeiden valintaperusteista Manner-Suomen ESR-ohjelmassa 2007–2013 on liitteessä 8.

2.2 Hankkeiden hakumenettely ja käsittelyajat

Vuonna 2008 siirryttiin jatkuvaan hakumenettelyyn ESR- ja EAKR-toimenpideohjelmassa. Hakemuksia käsitellään viisi kertaa vuodessa EAKR-ohjelman toimintalinjoilla 2 ja 3 sekä ESR-toimenpideohjelman toimintalinjoilla 1-4. Vuoden 2011 käsittelyajankohdat ovat 28.1., 31.3., 31.5., 30.9. ja 30.11. Yritystuissa (EAKR-toimintalinja 1) on jatkuva haku. Tekesin hankkeisiin (EAKR TL2) suunnattuja tukia voi hakea Tekesin julkisen tutkimuksen hakujen määräaikaisten mukaisesti.

Toimintalinja 3:lla toteutettavan kokeiluosion eli eksperimentaation osalta järjestettiin erillinen itäsuomalainen hakukierros vuosina 2008–2009. Vuonna 2011 hakukierrosta ei järjestetä vaan eksperimentaatioon tulevat hankehakemukset otetaan käsittelyyn samoina käsittelynottoajankohtina kuin muutkin hankehakemukset.

3 Itä-Suomen alueellinen EAKR-toimenpideohjelma

Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavan Itä-Suomen alueellisen toimenpideohjelman tavoitteena on yritysten kilpailukyyn kehittäminen, toimiva innovaatioympäristö sekä vetovoimainen elinympäristö. Kehittämisen ydinalueita ovat yritysten perustaminen ja nuoret yrittäjät, kansainvälistyminen, osaamisen tuotteistaminen, innovatiiviset toimintatavat, tuottavuus ja kilpailukyky sekä vahvojen yritysryppäiden teemallinen kehittäminen. EAKR-toimenpideohjelman toimet ja vaikuttavuus tulee kohdistua Pohjois-Savoon. Ohjelmaa toteutetaan neljällä toimintalinjalla, joista toimintalinja 4. on tekninen tuki.

3.1 Toimintalinja 1. Yritystoiminnan edistäminen

Toimintalinjan 1 toimenpiteitä ovat suoraan yrityksille myönnettävät tuet. Toimintalinjalla 1 tukea myöntävät ELY/ TEM:n hallinnonalan rahoittajat informoivat rahoituspäätöksistään sihteeristöä ja MYR:ää.

Yritysten kilpailukyky ja kasvu perustuvat innovatiivisuuteen. Tuen myöntämiskriteereinä painottuvat innovatiivisuus, tuottavuus, uusien yritysten perustaminen ja työllisyys.

Hankkeiden yleisten valintakriteerien lisäksi toimintalinjan hankevalinnoissa korostuvat hankkeet, jotka

- luovat edellytyksiä uusien yritysten syntymiselle
- luovat edellytyksiä yritysten kasvulle
- parantavat yritysten tuottavuutta ja kilpailukykyä
- lisäävät yritysten innovaatiotoimintaa ja innovaatioiden kaupallistamista yrityksissä
- edistävät yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille
- kehittävät yritysten edellytyksiä yrityspalvelujen hyödyntämisessä
- edistävät yritysten edellytyksiä yhteistyön ja verkostojen kehittämisessä
- parantavat työllisyyttä tai turvaavat työpaikkoja
- toteuttavat ohjelman horisontaalisia periaatteita

3.1.1 Painopisteet

Toimenpiteet kohdistuvat ensisijaisesti toimiviin kasvukykyisiin ja -haluisiin yrityksiin ja yritysryppäisiin. Lähtökohtana on yritysten kasvumahdollisuuksien turvaaminen ja kansainvälisen kilpailukyyn parantaminen.

Painopisteitä yritysten kehittämisessä ovat yritysten innovaatio- ja t&k-toiminnan vahvistaminen, tuotantoteknologian kehittäminen, yritysten kansainvälistymisen edistäminen sekä yritysverkostojen syntyminen ja vahvistaminen. Toimenpiteet kohdistuvat sekä yritysten em. tavoitteita edistävien investointien että kehittämishankkeiden tukemiseen. Toimialoittaisissa painotuksissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan myös toimintalinjalla 2 esitetyt teemat, maakuntaohjelman uudet painotukset ja muut painotukset.

Yritystoiminnan vahvistamiseksi pidemmällä aikavälillä edistetään uusien yritysten perustamista erityisesti kasvualoilla. Erityistä huomiota kiinnitetään myös toimintansa alkuvaiheessa olevien yritysten tukemiseen, mm. rahoituksen järjestämisen kautta.

Ohjelmakauden 2007–2013 määrälliset tavoitteet Pohjois-Savossa toimintalinjalla 1 ovat seuraavat:

TOIMINTALINJA 1	Tavoite	Toteuma 2007–2010 syyskuu*	Toteuma* (%)
Uudet työpaikat (kpl) yhteensä	4500	1224	27 %
miehet	2736	897	33 %
naiset	1764	327	19 %
Uudet yritykset yhteensä (kpl)	648	45	7 %
miesyritykset	432	34	8 %
naisyrytykset	216	11	5 %
Yritysten T&K-hankkeet, (€)	18 115 000	1 617 077	9 %
Uudet T&K-työpaikat (htv)	180	26	14 %
Ympäristöpositiiviset hankkeet (€)	11 322 000	20 164 604	178 %
Tasa-arvoa edistävät hankkeet (€)	6227000	19 236 212	309 %

*Yrtti 2000 (vain yritystuet)

Toimintalinjan 1 tavoitteista ollaan huomattavasti jäljessä. Tähän on kolme syytä. Ensinnäkin EAKR-toimenpideohjelma käynnistyi myöhässä, minkä vuoksi hankkeisiin ei ole ehditty sitoa rahoitusta suunnitellusti. Toisekseen globaali lama on vähentänyt yritystukien kysyntää, mikä on entisestään vähentänyt suunniteltua sidonta-astetta. Kuitenkin taloustilanteen parantuessa niin sidonta-aste kuin mahdollisuus ylittää tavoitteisiin paranevat. Kolmanneksi Tekes on päättänyt, että EAKR-ohjelmassa ei käytetä tukimuotona Tekes-yritysrahoitusta. Ohjelma-asiakirjassa toimintalinja 1:lle esitetyt T&K-hanke- ja -työpaikatavoitteet eivät näin ollen voi toteutua.

3.1.2 Toimintalinjan tuettava toiminta ja kriteerit rahoittajittain

Finnvera Oyj

Rahoitus kohdistuu sellaisiin yritysten ja yrittäjien hankkeisiin, jotka edistävät pk-yritysten kasvua, kansainvälistymistä, kilpailukykyä, yritysten tuottavuutta, uuden yritystoiminnan lisäämistä, yrittäjyyttä sisältäen myös naisyrittäjyyden sekä yritysten selviytymistä niiden murrosvaiheissa. Finnveran rahoitus kattaa hyvin myös palvelualan yritykset.

Finnveran rahoitukseen sisältyvä tuki on korko- tai provisiotukea seuraaviin rahoitustuotteisiin: investointi- ja käyttöpääomalaina, naisyrittäjälaina, pienlaina, ympäristölaina, yrittäjälaina ja Finnveran takaus.

Finnvera Oyj:n edellä mainittu ohjelmärahoitus jätetään reserviin Työ- ja elinkeinoministeriöön, joka siirtää sen suoraan Finnvera Oyj:lle. Tänä vuonna Finnvera Oyj:n ohjelmärahoitus on Pohjois-Savossa 2,5 miljoonaa euroa.

Itä-Suomen maakunnat jättivät vuoden 2010 maakuntien yhteistyöasiakirjoissa reserviin pääomasijoitustoimintaa varten yhteensä 5 M€. Pääomasijoitustoiminta alkanee vasta loppuvuonna 2010, jolloin Finnvera-laki uudistuu. Mahdollinen jatkorahoitus pääomasijoitustoimintaan (enintään 5 M€) tehdään vuoden 2012 MYAKEissa. Maakuntakohtaiset osuudet vuoden 2010 kokonaissummasta (5 M€) on jaettu väkiluvun suhteessa ja näkyvät alla olevassa taulukossa.

EAKR + valtio, €

Etelä-Savo	1 214 846
Kainuu	651 794
Pohjois-Karjala	1 262 172
Pohjois-Savo	1 871 188
YHTEENSÄ	5 000 000

EAKR-pääomasijoitustoiminta järjestetään Finnvera Oyj:n tytäryhtiö Aloituserahasto Vera Oy:n (AVERA) kautta. Rahaston varoja sijoitetaan ensisijaisesti kehityksen alkuvaiheessa oleviin pieniin teknologiayrityksiin sekä teknologiaintensivisiin tai innovatiivisiin palveluyrityksiin. TEM:n ja Aloituserahasto Vera Oy:n välinen menettely mahdollistaa, että pääomasijoitusrahat voivat kiertää Itä-Suomen alueella vähintään kaksi kertaa eli arviolta noin 10–15 vuotta.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen yritystuet

- yrityksen kehittämisavustus ja
- energiatuki uusiutuvien energialähteiden käyttöön

Yrityksen kehittämisavustus

Yrityksen kehittämisavustusta myönnetään lähinnä pienille ja keskisuurille yrityksille pitkän aikavälin kilpailukykyä parantaviin hankkeisiin silloin, kun yritys aloittaa toimintansa, laajentaa tai kehittää sitä. Yrityksen kasvun, kansainvälistymisen sekä verkostoitumisen tukeminen ovat keskeisiä tavoitteita.

Tuettavan hankkeen tulee olla yrityksen toiminnan kehittämisen kannalta merkittävä ja avustuksella tulee olla merkittävä vaikutus hankkeen toteuttamiseen.

Aineellisten investointien tukemista koskevat linjaukset

Aineellisiin investointeihin liittyvä tuki kohdistetaan hankkeisiin, joilla seutukunnan elinkeinorakenne monipuolistuu tai vahvistuu tai joissa on toimintaympäristön tai rakennemuutoksen aiheuttamaa kehittämistarvetta.

Tukea myönnettäessä etusijalla ovat hankkeet, joiden arvioidaan lisäävän hakijayrityksen työpaikkojen määrällistä kasvua laadulliseen ja osaamiseen liittyvän kehityksen ohella. Kun tukea myönnetään tuottavuutta ja kilpailukykyä parantaviin hankkeisiin, tuen suuntauksen painopiste on uudessa teknologiassa, uusissa tuotantomenetelmissä tai uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämisessä ja käyttöönotossa. Korvausinvestointeja ei tueta.

Tukea myönnettäessä kiinnitetään huomiota kilpailuolosuhteisiin välttämällä markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia. Erityisesti alhaisen jalostusarvon toimialoilla ja hankkeissa tuen myöntämiseen suhtaudutaan pidättyvästi. Investointitukea saavien yritysten tuotteiden tai palvelujen edellytetään siten olevan kansainvälisesti kilpailukykyisiä.

Kilpailuolosuhteista johtuen henkilökohtaisia palveluja tuottavien yritysten sekä urakointi-, asennus- ja rakennustoimintaa harjoittavien yritysten investointien tukemiseen suhtaudutaan pidättyvästi. Poikkeuksena voivat olla sellaiset palvelut, jotka ovat elinkeinorakenteen kehittämisen kannalta tärkeitä.

Matkailuhankkeiden tukemisessa maakunnallisen strategian mukaisesti kehittämisen kohteina ovat matkailukeskukset ja merkittävimmät matkailukeskittymät. Ensisijaisesti tuetaan alueen vetovoimaa lisääviä hankkeita ja uusien, myös kansainvälistä kysyntää luovien ohjelmalvelujen kehittymistä.

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta rahoitettavat hankkeet

Maaseudun kehittämistuen rahoitusjärjestelmän piiriin kuuluu mikroyritysten, alle 10 henkilöä työllistävien yritysten hankkeita muualla kuin Kuopion, Iisalmen ja Varkauden keskeisellä kaupunkialueella. Lisäksi pienet ja keskisuuret elintarvikkeiden ensiasteen jalostusyrietykset ovat maaseuturahoituksen piirissä koko maakunnan alueella.

Myös toimintaryhmät voivat jatkossa rahoittaa mikroyrityksiä. Toimintaryhmien vastuulla tulevat olemaan pääsääntöisesti alkavat ja pienet yritykset erityisesti kädentaito-, matkailu- ja palvelualalla.

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mikroyritystuet on sovitettu yhteen EAKR-yritystukien kanssa ELY-keskuksen yritysrahoitusryhmässä.

Energiatuki

Energiatukea suunnataan ensisijassa uusiutuvien energialähteiden käyttöä lisääviin pk-yritysten investointeihin, joita ovat mm. yrityskäytössä olevien kiinteistöjen pääasiassa puupolttoaineita käyttävät lämpökeskukset sekä puupolttoaineiden ja kierrätyspolttoaineiden tuotantokalusto.

3.1.3 Tuensaajat ja rahoituksen kohdentuminen toimintalinjalla 1 vuonna 2011

Toimintalinjan 1 tuensaajat:

- Uudet ja toiminnan alkuvaiheessa olevat pk-yritykset
- Kasvukykyiset ja aktiivisesti toimintaansa kehittävät pk-yritykset
- Toiminnan murrosvaiheessa olevat yritykset (mm. sukupolven vaihdostilanne)
- Suuret yritykset silloin, kun kyseessä on yrityksen kannalta merkittävä investointi uuteen toimintayksikköön, liiketoiminta-alueeseen, tuotteen, palveluun tai teknologiaan, hanke on erityisen tärkeä alueen työllisyyden kannalta, ja hankkeella merkittävä vaikutus pk-yritysten toimintaedellytysten parantamiseen siten, että ko. hanke lisää teknologian siirtoa pk-yrityksille, yhteistoimintaa pk-yritysten kanssa tai alihankintaa pk-yrityksistä.

Taulukko 1. Indikatiivinen rahoituskehys toimintalinjalla 1 vuonna 2011

TOIMINTALINJA 1	EAKR, €	Valtio, €	Yksityinen, €	Yhteensä, €
ELY/TEM	5 000 000	8 400 000	34 500 000	47 900 000
Ohjelmareservi (Finnvera Oyj)	1 300 000	1 200 000	500 000	3 000 000
Yhteensä	6 300 000	9 600 000	35 000 000	50 900 000

3.2 Toimintalinja 2. Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen sekä osaamisrakenteiden vahvistaminen

Toimintalinjan toimenpiteillä kehitetään alueelle kansainvälisesti kilpailukykyinen yritysten tutkimus- ja innovaatioympäristö. Lisäksi vahvistetaan oppilaitosten (yliopistot ja korkeakoulut, ammattikorkeakoulut ja toisen asteen oppilaitokset), tutkimuslaitosten ja osaamiskeskittymien edellytyksiä ja roolia tutkimus- ja tuotekehitysrahoituksen ja teknologiaohjelmien hyödyntäjinä sekä tiedon välittäjinä ja soveltajina. Samoin toimenpiteillä kehitetään yrityspalveluorganisaatioita, jotta ne voivat paremmin tukea kasvuyritysten osaamisen kehittämistä ja edistää yritysverkostojen syntymistä. Innovaatio- ja osaamisrakenteiden avulla alueelle syntyy kasautuvaa osaamista. Toimijoiden yhteisissä prosesseissa luodaan uusia kehittämis-konsepteja ja toimintamalleja.

- Hankkeiden yleisten valintakriteerien lisäksi toimintalinjan hankevalinnoissa korostuvat hankkeet, jotka
- vaikuttavat alueen kilpailukykyyn ja työllisyyteen
  - parantavat alueen innovaatioympäristöjä ja -kapasiteettiä
  - synnyttävät ja hyödyntävät teknologisia ja sosiaalisia innovaatioita
  - edistävät osaamiseen liittyvän uuden liiketoiminnan syntymistä
  - lisäävät verkostoitumista ja yhteistyötä
  - ovat yhteydessä alueen määrittelemiin strategisiin painotuksiin
  - toteuttavat ohjelman horisontaalisia teemoja

3.2.1 Teemat ja muut painotukset

Toimintalinja 2:n painotukset Pohjois-Savossa ohjelmakaudella 2007–2013 ovat tutkimus- ja innovaatioympäristön vahvistaminen ja verkostoitumisen edistäminen.

Maakunnan yhteistyöryhmä valitsi vuosiksi 2007–2010 neljä kehittämisteemaa. Valitut teemat ovat olleet energia- ja ympäristöteknologia, teknologiateollisuuden uudet suunnittelu- ja tuotantomenetelmät, mittaus- ja sensoriteknikka sekä hyvinvointialan yritysten tuotteiden ja palveluiden kaupallistaminen sekä liiketoiminnan kehittäminen. Tavoitteena on ollut, että teemojen mukaisiin hankkeisiin kohdennetaan vuosina 2007–2010 vähintään 65 % toimintalinjan rahoituksesta. Myös EAKR-toimenpideohjelman muiden toimintalinjojen sekä ESR-toimenpideohjelman toimenpiteillä on tuettu soveltuvin osin valittuja teemoja.

Lisäksi 35 % EAKR-toimenpideohjelman toimintalinjan kaksi rahoituksesta on ohjattu Pohjois-Savon maakuntaohjelmaa ja Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelmalla tukeviin muihin painotuksiin. Nämä muut painotukset ovat olleet:

- metsäteollisuuden älykkäät prosessit: automaatio, elinkaarihallinta, prosessien tehokkuus ja vähäpäästöisyys (vahvistettavat alat): puuteknikka ja puukomponentit sekä suunnittelujärjestelmät
- elintarviketeknologia, ravitsemusosaaminen, terveelliset elintarvikkeet, karjanjalostus, kalan geneettinen jalostus ja kalanviljelyteknologia
- kaivannaistoiminta: maaperätutkimus, malminetsintä
- vapaa-aika ja matkailu: verkosto-osaaminen ja matkailupalvelutoiminta (Tahko-Kuopio-Leppävirta-Tervo)

Teemojen toteutuminen

Syyskuun 2010 loppuun mennessä EAKR-ohjelman toimintalinjalle 2 hyväksytyjen hankkeiden rahoituksesta 83 % on ollut teemojen mukaista. Kaikista EAKR-ohjelman toimintalinjoille 1-3 rahoitettaviksi hyväksytyistä hankkeista, lukuun ottamatta Finnveran tukia, 59 prosenttia on kuulunut teemoihin. ESR-ohjelmaan hyväksytyjen hankkeiden rahoituksesta 21 prosenttia on ollut teemojen mukaisia.

Teemoihin perustuva kehittäminen on koettu hyvin toimivaksi tavaksi ohjata maakunnan kehittämisrahoitusta Pohjois-Savon kannalta keskeisiin teema-alueisiin. Vuosina 2011–2013 teemoihin perustuvaa kehittämistä jatketaan. Teemojen ohjausryhmien ja ulkopuolisen arvion perusteella näyttää siltä, että energia- ja ympäristöteema, teknoteema ja hyvinvointiteema voisivat jatkaa vuosina 2011–2013. Teemaohjelmia tulisi kuitenkin fokusoida nykyisestä. Arviointien perusteella mittaus- ja sensoriteemasta voitaisiin puolestaan luopua. Mittaus ja sensoriteknikan kehittäminen voitaisiin kuitenkin lisätä muihin teemaohjelmiin yhdeksi kehittämisen painopisteeksi. Maakunnan yhteistyöryhmä päättää teemoista vuoden 2010 loppuun mennessä.

Ohjelmakauden 2007–2013 määrälliset tavoitteet Pohjois-Savossa toimintalinjalla 2 ovat seuraavat:

TOIMINTALINJA 2	Tavoite	Toteuma 2007-2010 syyskuu	Toteuma (%)
Uudet työpaikat (htv) yhteensä	266	188	71 %
miehet	152	105	69 %
naiset	114	83	73 %
Uudet yritykset yhteensä (kpl)	76	16	21 %
miesyritykset	38	11	29 %
naisyrietykset	38	5	13 %
T&K-hankkeet (€)	24 620 000	39 474 474	160 %
Uudet T&K-työpaikat (htv)	114	93	82 %
Ympäristöpositiiviset hankkeet (€)	6 259 000	33 582 198	537 %
Tasa-arvoa edistävät hankkeet (€)	6 259 000	22 453 378	359 %

3.2.2 Toimintalinjan tuettava toiminta ja kriteerit rahoittajittain

Rahoitusta suunnataan maakunnan keskeisille painopistealoille toimenpiteisiin, jotka palvelevat elinkeinoelämää sekä ensisijaisesti valittujen teemojen mukaisiin hankkeisiin. Toimintalinjalla pyritään edistämään alueellisten ja kansallisten osaamis- ja innovaatiostrategioiden ja -ohjelmien toteutusta. Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman rahoitusta on yhteensovitettu toimintalinja 2:n kohdalla ELY-keskuksen maaseuturyhmässä, jossa mm. Pohjois-Savon liitolla on edustus. Lisäksi ELY-keskuksen maaseutu- ja energia-yksikön edustaja on maakunnan yhteistyöryhmän jäsen. Vuonna 2011 yhteensovitus tapahtuu maakunnan yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön lisäksi myös ELY-keskuksen maaseuturyhmässä.

Pohjois-Savon liitto / TEM

- Tuetaan strategisesti keskeisiä ja teemoihin liittyviä selvitys- ja kehittämishankkeita.
- Vahvistetaan ja kehitetään yritysverkostojen syntyä ja kansainvälistymistä.
- Parannetaan yritysten toiminta- ja innovaatioympäristöjä sekä vahvistetaan kansainvälisten yritysten edellytyksiä sijoittua alueelle.
- Tuetaan osaamiskeskusohjelmien kärkihankkeita sekä valittujen teemojen mukaisia hankkeita maakunnan osaamiskeskityksissä.
- Myönnetään investointitukea ensisijaisesti teemoihin liittyvien innovaatioympäristöjen rakentamiseen.
- Varaudutaan alueellistamishankkeiden vaatimiin investointeihin.
- Varataan Varkauden seudun yritystoiminnan äkillisiin rakennemuutoshankkeisiin viisi miljoonaa euroa vuosille 2011–2012.

Hanketyyppi (Laki eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta (n:o 1652/2009) 7§ kohta 1 ja 2):

Kehittämishanke (kehittäminen, koneet ja laitteet)

Investointihanke (toimitilat, koneet ja laitteet) Ns. perusrakenteen investointituki, jossa kansallinen rahoitusosuus tulee kokonaisuudessaan kunnilta.

Tuensaajat:

Yrityspalveluorganisaatiot, kunnat ja kuntayhtymät, koulutus-, tutkimus- ja kehittämisorganisaatiot, yhdistykset

Pohjois-Savon liitto / OKM

- Tuetaan korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten sekä toisen asteen oppilaitosten rakenteellista kehittämistä, verkottumista työelämän kanssa ja laboratorioiden yhteiskäyttöä maakunnan painopistealoilla.
- Tuetaan maakunnan painopisteiden mukaisia investointeja, joilla vahvistetaan alueen koulutus- ja tutkimuslaitosten osaamiskeskityksiä ja edistetään niiden kansainvälistymistä.
- Tuetaan toisen asteen koulutuksen mikro- ja pk-yritystoimintaa palvelevien oppimisympäristöjen rakentamista ja yrityksiä palvelevan soveltavan tutkimuksen edistämistä maakunnan painopistealoilla.
- Tuetaan alueelle sijoitettavia uusia toimintoja, jotka kytkeytyvät maakunnan painopistealoihin.
- Varaudutaan hammaslääketieteellisen koulutuksen käynnistymiseen liittyviin koulutus ja tutkimusympäristön investointeihin.

Hanketyyppi (Laki eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta (n:o 1652/2009) 7§ kohta 3):

Investointihanke (toimitilat, koneet ja laitteet)

Kehittämishanke (mainittujen painotusten mukaisesti)

Tuensaajat:

Koulutus- ja tutkimusorganisaatiot, kunnat ja kuntayhtymät

ELY / TEM, Tekes-rahoitus

- Rahoitetaan yrityslähtöisiä kansainväliseen kilpailukykyyn tähtääviä tutkimus-, innovaatio- ja kehitys-hankkeita yliopistoissa, ammattikorkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa.
- Rahoitetaan alueen tarpeita palvelevaa tutkimusta ja nostetaan tutkimuksen ja sen puitteiden tasoa, jotta tutkimusryhmät kykenevät jatkossa saamaan kansallista ja kansainvälistä teknologia-, yritys- ja tiederahoitusta.
- Kehitetään yritysten ja tutkimuslaitosten tarvitsemaa tutkimusinfraa ja palvelutarjontaa maakunnan tarpeisiin sekä muualta tulevien tutkimusryhmien ja yritysten houkuttelemiseksi.
- Kehitetään teknologiansiirtoa ja tutkijavaihtoa.
- Vahvistetaan tutkimuksen kaupallistamista ja liiketoimintaosaamisen kehittämistä maakunnan painopistealoilla.
- Tuetaan julkisten tutkimus- yms. organisaatioiden tutkimus- ja innovaatiohankkeita, joiden tavoitteena on kehittää tai testata yrityksille mahdollisia teknologisia kehityspolkuja tai luoda perustaa yhteisille teknologisille alustoille.

Hanketyyppi:

Kehittämishanke (kehittäminen)
Investointihanke (koneet ja laitteet)

Tuensaajat:

Koulutus-, tutkimus- ja kehittämisorganisaatiot

ELY / TEM

Vahvistetaan yritystoiminnan toimintaedellytyksiä

- rahoittamalla yritysten neuvonta-, mittaus- ja testaus- tms. yrityspalveluorganisaatioita
- rahoittamalla hankkeita, joissa kunta tai kuntaomisteinen kiinteistöyhtiö rakentaa toimitiloja pienille tai keskiuurille yrityksille. Rahoitusta suunnataan pääasiassa toimintalinjalla 1 määriteltyjen yritysten investointien tukemista koskevien linjausten mukaisesti
- rahoittamalla rakennemuutosalueiden yritystoiminnan aktivointihankkeita

Hanketyyppi:

Investointihanke (toimitilat)
Kehittämishanke (yrityspalveluhankkeet)

Tuensaajat:

Yrityspalveluorganisaatiot, kunnat ja kuntayhtymät

3.2.3 Rahoituksen kohdentuminen toimintalinjalla 2 vuonna 2011

Taulukko 2. Rahoituksen kohdentuminen toimintalinjalla 2 vuonna 2011

TOIMINTALINJA 2	EAKR, €	Valtio, €	Kunta, €	Yksityinen	Yhteensä, €
ELY/ TEM + Tekes	1 600 000	3 400 000	0	700 000	5 700 000
Pohjois-Savon liitto/ TEM	6 337 000	1 000 000	6 747 000	150 000	14 234 000
Pohjois-Savon liitto/ OPM	1 800 000	700 000	125 000	0	2 625 000
Ohjelmareservi	0	0	0	0	0
Yhteensä	9 737 000	5 100 000	6 872 000	850 000	22 559 000

3.3 Toimintalinja 3. Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen

Itä-Suomen toimenpideohjelmassa alueiden saavutettavuutta voidaan tukea liikenneväyliin ja logistisiin järjestelmiin liittyvillä toimenpiteillä, jos maakunnat näkevät ne erityisen tärkeiksi alueellisen kehityksen kannalta.

Tavoitteena on luoda Itä-Suomesta vetovoimainen alue, jossa taloudellinen toiminta ja luonnon- ja kulttuuriympäristön hoito sovitetaan yhteen. Ympäristön hoitoon liittyviä hankkeita voidaan tukea silloin, kun toimenpiteet edesauttavat uusien yritysten sijoittumista Itä-Suomeen tai toimenpiteet tukevat olemassa olevien yritysten kasvua

Uusiutuvien energialähteiden käyttöä lisätään edistämällä erilaisia raaka-aineen saantiin ja markkinoille pääsyyn liittyviä selvityshankkeita ja panostamalla menetelmänkehitykseen. Ohjelmasta rahoitetaan erityisesti yhteistyö-, verkosto- ja public-private-hankkeita sekä kunnallisiin järjestelmiin ja palveluihin liittyviä selvityshankkeita.

Palvelujärjestelmiä kehitetään mm. tietoyhteiskunnan keinoin luomalla uusia palvelusisältöjä ja palvelujen järjestämis-, tuottamis- ja jakelutapoja sekä edistämällä niiden käyttöön ottamista. Hankkeiden tulee vastata Itä-Suomelle tyypillisten saavutettavuusongelmien tai väestön ikääntymisen haasteisiin. Ne voivat toimia pilotteina ja niiden avulla voidaan ottaa käyttöön uusia menetelmiä Itä-Suomessa.

Hankkeiden yleisten valintakriteereiden lisäksi toimintalinjan hankevalinnoissa korostuvat hankkeet, jotka

- parantavat alueen saavutettavuutta ja logististen järjestelmien toimivuutta,
- parantavat alueen vetovoimaisuutta yritysten, työntekijöiden ja matkailijoiden näkökulmasta,
- parantavat elinympäristön laatua,
- parantavat palvelujen sisältöä, laatua, tehokkuutta, saatavuutta sekä yhteistyötä kuntien ja muiden palveluntuottajien kesken, lisäksi kokeilutoiminnan tulosten tulee olla laajennettavia ja monistettavia (kokeiluosio),
- vahvistavat muutoin yritystoiminnan toimintaympäristöä.

3.3.1 Painopisteet

Toimintalinja 3:n painotukset Pohjois-Savossa ohjelmakaudella 2007–2013 on saavutettavuuden parantaminen ja alueen vetovoimaisuuden lisääminen kohdentamalla rahoitusta erityisesti liikennehankkeisiin (tie- ja ratahankkeet) sekä ympäristöhankkeisiin. Toimintalinjan rahoitusta suunnataan mahdollisuuksien mukaan toimintalinja 2:n mukaisiin teemoihin.

Ohjelmakauden 2007–2013 määrälliset tavoitteet Pohjois-Savossa toimintalinjalla 3 ovat seuraavat:

TOIMINTALINJA 3	Tavoite	Toteuma 2007-2010 syyskuu	Toteuma (%)
Uudet työpaikat (htv) yhteensä	11	23	209 %
miehet	7	21	300 %
naiset	4	2	50 %
Uudet yritykset yhteensä (kpl)	7	0	0 %
miesyritykset	3,6	0	0 %
naisyriykset	3,6	0	0 %
Hyvinvointipalveluhankkeet (€)	2 881 754	600 000	21 %
Alueen vetovoimahankkeet (€)	3 602 193	n/a	n/a
Ympäristöpositiiviset hankkeet (€)	12 607 676	11 208 889	89 %
Tasa-arvoa edistävät hankkeet (€)	1 801 097	2 007 900	111 %

3.3.2 Toimintalinjan tuettava toiminta ja kriteerit rahoittajittain

Saavutettavuutta ja alueen vetovoimaisuutta yritysten, työntekijöiden ja matkailijoiden näkökulmasta liisäävillä hankkeilla tulee olla välitön kytkentä elinkeinotoimintaan.

Pohjois-Savon liitto / STM

Hanketoiminnalla

- edistetään sosiaali- ja terveydenhuollon sekä ympäristöterveydenhuollon erityishaasteisiin vastavia palveluinnovaatioita, jotka liittyvät palvelujen tuotantoon, järjestämiseen, rahoitukseen tai jakeeluun,
- kehitetään esteettömiä palveluja,
- kehitetään helppokäyttöisiä palvelusisältöjä ja sovelluksia hyödyntäen tietoyhteiskunnan keinoja (etälääketiede, sähköiset apuvälineet ja laitteet ja asiakaslähtöiset tietojärjestelmät),
- kehitetään kotona tapahtuvan hoidon ja asiointin palvelukokonaisuuksia

Hanketyyppi:

Kehittämishanke (kehittäminen, koneet ja laitteet)

Tuensaajat:

Kunnat ja kuntayhtymät, kehittämisorganisaatiot, osuuskunnat, säätiöt ja yhdistykset

Pohjois-Savon liitto / TEM

- Rahoitetaan matkailuun ja muuhun elinkeinotoimintaan liittyviä investointeja.
- Rahoitetaan uusiutuvien energianlähteiden käytön lisäämiseen liittyviä selvityksiä sekä alan menetelmänkehitystä.
- Rahoitetaan sekä maakunnallisia että Itä-Suomi-yhteistyönä toteutettavia kokeilutoimenpiteitä (nk. eksperimentaatio) sekä niihin mahdollisesti kytkeytyviä investointeja.

Hanketyyppi:

Kehittämishanke (kehittäminen ja investoinnit)

Investointihanke. Ns. perusrakenteen investointituki, jossa kansallinen julkinen rahoitusosuus tulee kokonaisuudessaan kunnilta.

Tuensaajat:

Kunnat ja kuntayhtymät, kehittämisorganisaatiot (investoinnit ja kehittäminen)

Kokeilutoimenpiteissä edellisten lisäksi osuuskunnat, säätiöt ja yhdistykset

ELY / TEM

Tuettava toiminta edistää suoraan tai välillisesti uusien työpaikkojen syntymistä siten, että investointien avulla saavutetaan vetovoimainen toimintaympäristö yrityksille ja hyvä elinympäristö asukkaille.

Rahoitetaan

- Työllisyyttä ja yritystoimintaa edistävien uusien toimintamallien kehittämiseen liittyviä investointeja
- Matkailuelinkeinoa ja alueen vetovoimaisuutta tukevat hankkeet
- Muut uusien työpaikkojen syntymistä edistävät investointihankkeet

Hanketyyppi:
Investointihanke (toimitilat, infra)

Tuensaajat:
Kunnat ja kuntayhtymät, säätiöt ja yhteisöt

ELY/ MMM, YM

Kaikilla ohjelmasta rahoitettavilla ympäristöhankkeilla tulee olla selkeä elinkeinokytkentä.

- Edistetään vesistöjen kunnostusta ja vesihuoltoa
  - vesienhoidon järjestämiseen liittyvät toimenpiteet kuten vesistöjen kunnostushankkeet
  - vesihuoltohankkeet
- Kehitetään ja luodaan edellytyksiä luonto- ja kulttuurimatkailulle.
  - Natura-alueisiin liittyvän palveluvarustuksen parantaminen
  - matkailua ja virkistystä parantavan infrastruktuurin parantaminen
- Säilytetään ja kunnostetaan luonnon- ja kulttuuriperinnön kannalta arvokkaita rakennuksia ja ympäristöjä.
  - tuetaan ensisijaisesti alueiden vetovoimaisuutta palvelevia kunnostushankkeita
- Tehdään selvityksiä ja suunnitelmia, joilla kehitetään menetelmiä ja uusia teknologioita, joilla voidaan
  - vähentää jätteiden haitallisuutta ja määrää, lisätä jätteiden uudelleenkäyttöä ja kierrätystä, sekä edistää turvallista loppukäsittelyä,
  - tehostaa jätevesien käsittelyä,
  - edistää vesivarojen kestävästä käyttöä,
  - parantaa riskien hallintaa.

Hanketyyppi:
Kehittämishanke (kehittäminen)
Investointihanke (infra)

Tuensaajat:
Kunnat ja kuntayhtymät, kehittämisorganisaatiot, osuuskunnat, säätiöt ja yhdistykset

Liikennevirasto / LVM

LVM:n hallinnonalan rahoitus ohjelmakaudella 2007–2013 kohdistetaan Liikennevirastolle. Toimenpiteillä tuetaan koko liikennejärjestelmän kehittämistä ja niillä on konkreettinen kytkentä elinkeinoelämän hankkeisiin ja elinkeinoelämän sijoittumiseen. Toimenpiteillä luodaan alueen elinkeinoelämälle kestävä ja pysyvää kilpailuetua. Toimenpiteet kohdistuvat maakunnan saavutettavuuden parantamiseen, teollisuuden logistiikka- ja kuljetuskustannusten alentamiseen, elinkeinoelämän sijoittumisen edellyttämän maankäytön kehityksen tukemiseen sekä matkailuelinkeinon toimintaympäristön kehittämiseen.

Vuoden 2011 keskeinen tiehanke Pienen Neulamäen liittymäjärjestelyt, johon varataan rahoitusta 2 miljoonaa euroa.

Savon radan nopeustason nostoon on vuosina 2008–2010 kohdennettu yhteensä 6,7 miljoonaa euroa (EAKR-osuus + kansall. vastinraha). Vuoden 2011 MYAK:ssa ratahankkeisiin kohdennetaan lisäresursseja 3,5 miljoonaa euroa.

Hanketyyppi:
Investointihanke

Tuensaajat:
Liikennevirasto

3.3.3 Rahoituksen kohdentuminen toimintalinjalla 3 vuonna 2011

Taulukko 3. Rahoituksen kohdentuminen toimintalinjalla 3 vuonna 2011

TOIMINTALINJA 3	EAKR, €	Valtio, €	Kunta, €	Yksityinen, €	Yhteensä, €
Pohjois-Savon liitto/ TEM	1 300 000	0	1 040 000	0	2 340 000
Pohjois-Savon liitto/ STM	0	0	0	0	0
ELY/ TEM	0	0	0	0	0
Liikennevirasto, tiet /LVM	500 000	1 500 000	2 000 000	0	4 000 000
Liikennevirasto, radat /LVM	1 500 000	2 000 000	0	0	3 500 000
ELY/ YM, MMM	600 000	735 000	795 000	0	2 130 000
Ohjelmareservi	0	0	0	0	0
Yhteensä	3 900 000	4 235 000	3 835 000	0	11 970 000

4 Manner-Suomen ESR-toimenpideohjelma, Itä-Suomen osio, Pohjois-Savo

ESR -toimenpideohjelmalla tuetaan Lissabonin strategian ja EU:n työllisyysstrategian sekä yhteisön sosiaalista osallisuutta koskevien tavoitteiden sekä näitä koskevien kansallisten toimenpideohjelmien toteuttamista. Ohjelman tavoitteena on keskittyä tärkeimpiin työvoima-, koulutus- ja elinkeinopolitiikan haasteisiin siten, että ESR-toimenpiteet täydentävät ja tuovat aitoa lisäarvoa kansalliseen toimintaan.

ESR-toimenpideohjelmassa on viisi toimintalinjaa. ESR-toiminnan painopisteet ovat työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen, työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen, työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis- ja palvelujärjestelmien kehittäminen ja jäsenvaltioiden ja alueiden välinen yhteistyö ESR-toiminnassa. Toimintalinja viisi on tekninen tuki. Toimintalinjojen toteutuksessa voidaan osallistua Manner-Suomen ESR-ohjelman valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin.

ESR-toimenpideohjelmalla tuetaan yhteistyöasiakirjan luvussa 3.2 määriteltyjä teemoja.

ESR seurantakomitea linjasi vuosien 2009 ja 2010 ESR-varojen suuntaamista seuraavalla tavalla: ”Manner-suomen ESR-ohjelman varoja käytetään tehostetusti täydentämään kansallisin varoin rahoitettuja toimenpiteitä vaikeutuneen talous- ja työllisyystilanteen aiheuttamien työllisyysongelmien helpottamiseksi. Seurantakomitean hyväksymiä hankevalintakriteerejä sovellettaessa suunnataan toimia alueellisten työttömyysongelmien ennaltaehkäisyyn ja hoitoon. Yritysten ja niiden henkilöstön informointia ja neuvontapalveluja lisätään.”

Lisäksi vuoden 2011 talousarvion varojen käytössä tulee huomioida myös seuraavat seurantakomitean linjausten mukaiset periaatteet:

1. Valtioneuvosto on 1.2.2007 päättänyt Manner-suomen ESR-määrärahojen hallinnonaloittaisesta jakautumisesta vuosittain 2007 – 2013, ja päätöstä on tarkoitus arvioida aluehallinnon uudistuksen aiheuttamien muutosten johdosta vuoden 2010 lopussa.
2. Talousarvion varoja suunnattaessa voidaan painottaa ohjelman toimintalinjoja ohjelma-asiakirjassa annetuista prosentiosuuksista poikkeavalla tavalla siten, että varoja suunnataan niiden ohjelman toimintalinjojen toteutukseen, joilla katsotaan olevan suurimmat välittömät vaikutukset työllisyyteen.

Valtioneuvoston vuosien 2011 – 2014 kehyspäättöksen mukaisesti rakennerahasto-ohjelmien rahoitusta suunnataan suhdannetilanteen edellyttämällä tavalla mahdollisimman nopeasti yrittäjyyttä, uutta liiketoimintaa ja uusia työpaikkoja luoviin toimenpiteisiin sekä työllisyys- ja koulutustoimenpiteisiin.

Pohjois-Savon alueellinen rahoitussuunnitelma poikkeaa valtioneuvoston vuonna 2007 vahvistamasta hallinnonalojen rahoitusosuuksista. TEM hallinnonalalle varattu maakuntaliiton rahoitusosuus siirretään OKM hallinnonalan rahoitusosuuteen, jotta Pohjois-Savon ELY-keskus voi suunnata ESR-varoja tehokkaammin nopeasti yrittäjyyttä, uutta liiketoimintaa ja uusia työpaikkoja luoviin toimenpiteisiin. Vuosien 2011 ja 2012 hallinnonalojen rahoitusosuudet ovat seuraavat: TEM hallinnonala 58 %, OKM hallinnonala 39 % ja STM hallinnonala 3 %.

Pohjois-Savossa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan hankepäätösten valmistelussa hyödynnetään ko. hallinnonalan asiantuntemusta.

Pohjois-Savon ELY-keskus hoitaa kulttuuripolitiikan tehtäviä laajennetulla toiminta-alueella, missä hyödynnetään kolmessa maakunnassa toimimisen synergiaetuja ja verkostomaista toimintatapaa.

4.1 Toimintalinja 1. Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen

4.1.1 Toimintalinjan tavoitteet ja painopisteet

Toimintalinjan tavoitteena on luoda kehityskykyisiä, jaksavia ja muuntuvia työorganisaatioita ja yritystoimintaa sekä turvata työllisyys ja osaamisen kehittäminen koko Itä-Suomessa huomioiden harvan asutuksen aiheuttamat ongelmat.

Painopisteet

- yrittäjyyden edistäminen, alkavien yritysten tukeminen ja erityisryhmien yrittäjyyden tukeminen
- työyhteisöjen joustavuuden ja muutosvalmiuden lisääminen; monimuotoistuvat työyhteisöt sekä työhyvinvoinnin turvaaminen
- pk-yritysten johdon ja henkilöstön osaamisen vahvistaminen sekä tuottavuuden ja innovatiivisuuden kehittäminen yrityksissä

Toimenpiteillä vahvistetaan pk-yritysten kasvumahdollisuuksia ja kansainvälistymisvalmiuksia ja tuetaan uuden yrittäjyyden ja yritystoiminnan syntymistä. Toimia suunnataan teemakohtaisesti mahdollisuuksien mukaan erityisesti sellaisille toimialoille ja henkilöryhmille, joilla toimintaympäristön ja rakennemuutoksen aiheuttama kehittämis- ja muutostarve on suurin. Toimia kohdennetaan erityisesti muutoksen hallintaan ja ennakkointiin liittyvään toimintaan, jolla kehitetään työorganisaatioiden toimivuutta ja laatua, osaamista, työhyvinvointia ja työssä jaksamista sekä innovatiivisuutta.

4.1.2 Kohderyhmät

- yrittäjät ja yrittäjäksi aikovat, erityisesti naisyrittäjät
- yritystä perustavat työttömät tai työttömyysuhan alaiset, lomautetut
- toisen asteen ja korkeakoulujen opiskelijat yrittäjyys Hankkeissa
- työorganisaatioiden ja yritysten henkilöstö ja johto
- koulutus-, tutkimus- ja työvoimapalvelujen henkilöstö
- kehittäjäorganisaatioiden henkilöstö

4.1.3 Toimintalinjan tuettava toiminta ja kriteerit rahoittajittain

Pohjois-Savon ELY-keskus / TEM

Alkavien ja nuorten yritysten kehittäminen

- Alkavien yritysten liiketoimintaosaamisen vahvistaminen valmennusohjelmien, konsultoinnin ja neuvontapalvelujen avulla
- Tuetaan uudenlaista yrittäjyyttä, tuetaan starttiyrittäjyyttä starttirahalla, aloittavien yrittäjien liiketoimintaosaamisen kehittämistä ja jatko-ohjauksen ja -neuvonnan järjestämistä
- Tuetaan työllisyyden kannalta tärkeiden sukupolven/omistajavaihdosten onnistumista

Yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen

- Yritysten johto- ja avainhenkilöiden liiketoimintaosaamisen ja johtamisvalmiuksien kehittäminen
- Yritysten kansainvälistymishankkeet
- Uudet liiketoimintamallit ja –palveluprosessit, liiketoiminnan tuottavuutta kohottavat toimenpiteet

Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman kehittäminen

- Tuetaan ennakoivaa, työorganisaatiolähtöistä ja työelämän muutokseen vastaavaa, työpaikalla tapahtuvaa oppimista edistäviä toimia, joissa otetaan huomioon eri henkilöstöryhmät
- Tuetaan toimia, jotka kehittävät työorganisaatioiden laatua ja toimivuutta sekä henkilöstön ammatillista osaamista, työhyvinvointia ja työssä jaksamista
- Yritysten yhteistyöverkostojen ja toimintaketjujen rakentaminen ja kehittäminen
- Yritysten sähköisen liiketoiminnan ja tieto- ja viestintäteknologian kehittäminen

Pohjois-Savon ELY-keskus / OKM

- Edistetään työpaikalla tapahtuvaa oppimista
- Tuetaan T&K-toiminnan ja logistiikan johtamisen kehittämistä.
- Edistetään liiketoimintaosaamisen kehittämistä tukemalla erityisesti kansainvälistymisen, verkostotoiminnan ja logistiikan osaamista.
- Tuetaan koulutusjärjestelmän ja yritysten välistä yhteistyötä yrittäjyysopintojen ja myönteisen yrittäjyysasenteen luomiseksi.
- Tuetaan luovan talouden potentiaalin hyödyntämistä yrittäjyydessä ja liiketoiminnassa.
- Kehitetään yhteistyössä työelämän, kolmannen sektorin ja sivistystoimen toimijoiden kanssa työhyvinvointia edistäviä toimintamuotoja.
- Tuetaan monikulttuuristen työ- ja opiskeluympäristöjen kehittämistä.

Pohjois-Savon ELY-keskus / STM

- Tuetaan sosiaali- ja terveydenhuollon monimuotoistuvien työyhteisöjen joustavuuteen, muutosvalmiuteen, tasa-arvoon ja työssä jaksamiseen tähtäävää kehittämistä
- Edistetään työn ja perhe-elämän yhteensovittamista

Pohjois-Savon liitto / TEM

- Pohjois-Savon liiton rahoittamien EAKR-kehittämisen- ja -investointihankkeiden tavoitteita tukevat ESR-toimenpiteet

4.1.4 Arvio rakennerahastovarojen ja kansallisen julkisen rahoituksen jakautumisesta

Toimintalinjalle 1 varataan 37,5 % (35 %) osuus Itä-Suomen toimintalinjojen 1–4 rahoituksesta. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan rahoitusta varataan ohjelmareserviin 0,060 milj.€.

Taulukko 4. Rahoituksen kohdentuminen toimintalinjalla 1 rahoittajittain vuonna 2011

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Maakunta		
	TEM	OKM	STM	TEM	Ohjelma-reservi	Yhteensä
HALLINNONALA						
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ						
TL 1 YHT / 37,5 %	6,050	0,743	0,000	0,000	0,060	6,853
ESR	2,702	0,332			0,031	3,065
VALTIO	2,578	0,317			0,029	2,924
Kuntarahoitus	0,770	0,094				0,864
Muu julkinen						

4.2 Toimintalinja 2. Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen

4.2.1 Tavoitteet ja painopisteet

Tavoitteena on saada mahdollisimman moni työkäinen mukaan yhteiskuntaan työmarkkinoille osallistumisen kautta, edistää sosiaalista osallisuutta ja minimoida syrjäytymisestä ja työttömyydestä aiheutuvia kustannuksia.

Painopisteet

- nuorten työllisyysvalmiuksien kehittäminen
- työmarkkinoiden toimivuuden edistäminen sekä työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaannon varmistaminen
- sosiaalisen osallisuuden edistäminen yhdenvertaisten työmarkkinoiden kehittämiseksi
- ikääntyvien työllistyvyyden tukeminen

Toimenpiteillä kehitetään toimintamalleja, joilla edistetään ammatillista liikkuvuutta ja madalletaan työntajien työllistämiskynnystä, kehitetään yhteistyöverkostoja ja uudenlaisia työllistymisen mahdollisuuksia sekä kolmannen sektorin toimijoiden mahdollisuuksia toimia palveluntuottajina ja työllistävän toiminnan kehittäjinä ja kehitetään toimintamalleja ikääntyvien työllistyvyyden tukemiseksi.

Toimenpiteitä suunnataan erityisesti nuorten koulutuksen keskeyttämisen ehkäisyyn sekä edistetään nuorten pääsyä koulutukseen ja työelämään kehittämällä työllistymisen malleja sekä moniammatillisia toiminta- ja palvelumalleja. Toimenpiteitä suunnataan työttömyyden lievittämiseen ja vaikeasti työllistyvien työllistymiseen.

4.2.2 Kohderyhmät

- pitkäaikais-, toistuvais- ja rakennetyöttömät, erityisesti ikääntyneet työnhakijat
- vaikeasti työllistyvät työnhakijat, kuten maahanmuuttajat ja vajaakuntoiset
- opiskelijat, jotka ovat aikeissa keskeyttää koulutuksen tai nuoret, jotka eivät omaehtoisesti hakeudu koulutukseen tai koulutuksesta työelämään, sekä nuoret, jotka ovat syrjäytymisvaarassa
- erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat
- työttömät naiset ja miehet hankkeissa, joissa vähennetään sukupuolten mukaista jakoa työelämässä ja koulutuksessa
- henkilöt, jotka ovat vaarassa syrjäytyä ennen työmarkkinoille tuloaan
- lomautetut ja työttömät

4.2.3 Toimintalinjan tuettava toiminta ja kriteerit rahoittajittain

Pohjois-Savon ELY-keskus / TEM

Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen

- Palvelumallien kehittäminen ja tukitoimien järjestäminen nuorten, vastavalmistuneiden ja akateemisten työttömien työllistymisen edistämiseksi ja tukemiseksi
- Irtisanottujen ja lomautettujen nopea integroiminen takaisin työelämään
- Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen, ammatillisen ja alueellisen liikkuvuuden edistäminen, ammatillisen segregaaion lieventäminen
- Työnantajien työllistämiskynnysten madaltaminen ja työn ja koulutuksen yhteensovittaminen
- Maahanmuuttaneiden alkuvaiheen ohjauksen kehittäminen, osaamisen tunnistaminen ja työelämä- lähtöisten polkujen rakentaminen

Syrjäytymisen ehkäisy ja välityömarkkinoiden kehittäminen

- Välityömarkkinoiden ml. kolmannen sektorin ja työvalmennuspalvelutuottajien työllistävän toiminnan kehittäminen työllisyysmahdollisuuksien parantamiseksi sekä toimijoiden ammatillisen osaamisen tukeminen
- Työnhakijoiden työllistymismahdollisuuksien parantaminen sekä syrjäytymisen ehkäisy räätälöityjä palvelukokonaisuuksia kehittämällä (varhainen puuttuminen, yksilölliset palvelukokonaisuudet, aktiivointiohjelmat, työllisyystyöt, verkostoyhteistyö, sosiaaliset yritykset, erimuotoiset palvelut)

Pohjois-Savon ELY-keskus / OKM

- Kehitetään nuorten ja aikuisten tieto- ja neuvontapalveluja sekä nuorten osallisuutta ja vaikuttamista tukevia menetelmiä ja edistetään erityisryhmien huomioon ottamista sekä opiskelun ja työllistymisen parantumista
- Edistetään nuorten työpajatoiminnan menetelmällistä kehittämistä.
- Nuorten työpajatoimintaa monipuolistetaan ja kehitetään moniammatillisessa palveluverkostossa sekä pajatoiminnan alueellista kattavuutta parannetaan.
- Edistetään oppimista tukevia tieto- ja viestintätekniikan mahdollisuuksien kehittämistä erityisesti aikuisopiskelijoiden tarpeiden näkökulmasta ja kehitetään alueellisesti tasa-arvoisten koulutuspalvelujen saavutettavuutta.
- Edistetään nuorten valinnanmahdollisuuksia eri koulutusohjelmien ja tasojen sisällä ja välillä. Koulutuksen laatua kehitetään nuorten osaamistakuun avulla ja opinto-ohjausta tukemalla kehitetään opetus- ja neuvontahenkilöiden työelämän tuntemusta. Luodaan nuorille jatkuva oppimisen malli.

Pohjois-Savon ELY-keskus / STM

- Rahoitetaan vaikeasti työllistyvien ja syrjäytymisvaarassa olevien henkilöiden työmarkkinavalmiuksiin ja työkyvyn ylläpitoa sekä mahdollisuuksia itsenäiseen elämään ja sosiaaliseen osallisuuteen tähtääviä hankkeita.

4.2.4 Arvio rakennerahastovarojen ja kansallisen julkisen rahoituksen jakautumisesta

Toimintalinjalle 2 varataan 32,5 % (30 %) osuus Itä-Suomen toimintalinjojen 1–4 rahoituksesta. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan rahoitusta varataan ohjelmareserviin 0,051 milj.€.

Taulukko 5. Rahoituksen kohdentuminen toimintalinjalla 2 rahoittajittain vuonna 2011

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Maakunta	Ohjelma-reservi	Yhteensä
	TEM	OKM	STM	TEM		
HALLINNONALA						
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ						
TL 2 YHT / 32,5 (30 %)	4,641	0,806	0,493		0,051	5,991
ESR	2,073	0,360	0,216		0,026	2,675
VALTIO	1,978	0,343	0,207		0,025	2,553
Kuntarahoitus	0,590	0,103	0,070			0,763
Muu julkinen						

4.3 Toimintalinja 3. Työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis- ja palvelujärjestelmien kehittäminen

4.3.1 Tavoitteet ja painopisteet

Tavoitteena on kehittää itäsuomalaisen työvoiman osaamista vastaamaan työmarkkinoiden muuttuvia tarpeita ja vastata osaamis- ja työvoimatarpeiden kohtaanto-ongelmaan sekä valmentautua muutoksiin ja edistää ammatillista liikkuvuutta. Lisäksi tavoitteena on kehittää alueellista innovaatiojärjestelmää, koulutuksen laatua ja joustavia opintoketjuja.

Painopisteet

- innovaatioympäristöjen ja -verkostojen luominen ja tukeminen
- alueellisten osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakointi
- työelämälähtöisten ja -läheisten palvelu- ja koulutusjärjestelmien kehittäminen

Painopisteenä ovat työorganisaatioiden innovaatiovalmiuksien kehittäminen sekä yritys-, tuotekehitys- ja tutkimustoiminnan sekä niiden laadun kehittäminen ja osaamisklustereiden kansainvälistymisen kehittäminen.

Toimenpiteillä kehitetään ennakointityökaluja ja yritys-, työvoima- ja koulutuspalvelujärjestelmiä ja näitä palveluita tuottavien organisaatioiden henkilöstön osaamista ja verkostoitumista sekä neuvonnan ja ohjauksen toimintamalleja.

Toimenpiteet kohdistuvat yritys- ja työelämästä työssä oppimisen uusiin malleihin, uusien oppimisympäristöjen kehittämiseen ja oppimisen ohjauksen mallien kehittämiseen.

Toimia suunnataan teemakohtaisesti mahdollisuuksien mukaan erityisesti sellaisille toimialoille ja henkilöryhmille, joilla toimintaympäristön ja rakennemuutoksen aiheuttama kehittämis- ja muutostarve on suurin.

4.3.2 Kohderyhmät

- työorganisaatioiden ja yritysten henkilöstö
- yrittäjät ja yrittäjiksi aikovat
- alhaisen koulutustason omaavat ja ikääntyneet henkilöt
- yrityspalveluorganisaatiot
- työttömät ja opiskelijat kehitettäessä palvelu- ja koulutusjärjestelmiä
- koulutus-, tutkimus- ja työvoimapalveluorganisaatioiden henkilöstö

4.3.3 Toimintalinjan tuettava toiminta ja kriteerit rahoittajittain

Pohjois-Savon ELY-keskus / TEM

- Ennakointijärjestelmien kehittäminen ja alueelliset osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakoitihankkeet
- Työvoima- ja elinkeinopalvelujen kehittäminen
- Kansainvälistymisen ja vetovoimaisuuden lisääminen (inward/outward –toiminta)
- Yritys-Suomi-palvelujärjestelmän kehittäminen (osallistutaan valtakunnalliseen hankkeeseen)
- Yrityshautomotoiminnan ja esihautomotoiminnan kehittäminen
- Innovaatioympäristöjen ja –verkostojen kehittäminen

Pohjois-Savon ELY-keskus / OKM

- Tuetaan pysyvän yhteistyön rakentamista korkeakoulujen, tutkimuslaitosten, oppilaitosten, elinkeinoelämän, välittäjäorganisaatioiden sekä julkisen sektorin välillä alueellisen innovaatiopotentialin vahvistamiseksi.
- Tuetaan korkeakoulujen rakenteellista yhteistyötä ja korkeakoulujen alueellisen vaikuttavuuden vahvistamista sekä edistetään koulutuksen ja tutkimuksen korkeaa laatua. Varmistetaan houkutteleva

ammattillinen koulutus edistämällä opetushenkilöstön koulutusta, opetuksen laadun kehittämistä ja tulevien ammatillisten osaamistarpeiden tunnistamista.

- Edistetään aikuiskoulutuksen uusien yhteistyömuotojen kehittämistä neuvontaan, markkinointiin ja opiskelijoiden rekrytointiin. Tuetaan alueellisia verkostoja aikuisopetuksen henkilökohtaistamiseksi ja uusien koulutusmuotojen kehittämistä.
- Edistetään toisen asteen koulutuksen yhteistyötä ja ammatillisen toisen asteen ja lukiokoulutuksen yhteistyötä sekä kehitetään alakohtaista eri kouluasteiden välistä toimintaa.
- Edistetään opetus- ja kirjastotoimen uudenlaisen yhteisen toimintatavan kehittämistä tieto- ja viestintätekniikan avulla ja kehitetään kirjastoja alueellisina oppimisympäristöinä.

Pohjois-Savon liitto / TEM

- PARAS-hankkeeseen ja mahdolliseen palvelujen uudelleenorganisointiin liittyvä koulutus
- Kuopion seudun osaamiskeskukseen ja Varkauden energiatekniikan klusteriohjelmaan kytkeytyvät koulutushankkeet
- Alueellisten osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakoitihankkeet
- Kansainvälistymistä tukevat hankkeet

5.3.4 Arvio rakennerahastovarojen ja kansallisen julkisen rahoituksen jakautumisesta

Toimintalinjalle 3 varataan 30 % osuus Itä-Suomen toimintalinjojen 1–4 rahoituksesta. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan rahoitusta varataan ohjelmareserviin 0,340 milj.€.

Taulukko 6. Rahoituksen kohdentuminen toimintalinjalla 3 rahoittajittain vuonna 2011

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Maakunta		
	TEM	OKM	STM	TEM	Ohjelma-reservi	Yhteensä
HALLINNONALA						
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ						
TL 3 YHT / 30 %	0,000	5,190	0,000	0,000	0,340	5,530
ESR		2,296			0,174	2,470
VALTIO		2,191			0,166	2,357
Kuntarahoitus		0,703				0,703
Muu julkinen						

4.4 Toimintalinja 4. Jäsenvaltioiden ja alueiden välinen yhteistyö ESR-toiminnassa

4.4.1 Tavoitteet ja painopisteet

Edistetään työperusteista maahanmuuttoa ja jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä sekä etsitään ja levitetään hyviä käytäntöjä EU:n sisällä.

Painopisteet

- työperusteisen maahanmuuton edistäminen
- yleinen kansainvälisyyskasvatus, hyvien käytäntöjen etsiminen, levittäminen ja valtavirtaistaminen
- kansainvälinen yhteistyö viranomaisten ja alueiden kesken sekä alueellisten, temaattisten ja kansallisten verkostojen kesken

Tavoitteena on lisätä yhteistyötä EU-maiden kanssa työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi, luoda työnantajille rekrytointimalli sekä kehittää Suomeen muuttaville opastus- ja neuvontajärjestelmä ja tukirakenteita sekä uudentyypisiä koulutusohjelmia kotoutumisen ja työllistymisen tukemiseksi.

Lisäksi toimenpiteillä edistetään kulttuurin vientihankkeita ja tuetaan kulttuuriyhteistyötä. Haetaan hyviä käytäntöjä, jotka tukevat ohjelman eri painopisteitä sekä edistetään toimijoiden välistä yhteistyötä.

4.4.2 Kohderyhmät

- työperusteiseen maahanmuuttoon liittyvät viranomaiset alue- ja paikallisella tasolla sekä lähtömaissa
- lähtömaiden kansalaiset, erityisesti työperusteiset maahanmuuttajat ja heidän perheenjäsenensä,
- maahanmuuttajat, joilla on vakituinen tai jatkuva oleskelulupa Suomessa riippumatta lähtömaasta
- hyvien käytäntöjen etsimiseen ja kansainväliseen kokemusten vaihtoon liittyvät yhteistyökumppanuudet (alueelliset, kansalliset ja temaattiset verkostot)
- oppilaitokset
- sidosryhmien edustajat (kansalaisjärjestöt, työmarkkinaosapuolet)

4.4.3 Toimintalinjan tuettava toiminta ja kriteerit rahoittajittain

Pohjois-Savon ELY-keskus / TEM

- Eurooppalaisen yhteistyön lisääminen työvoima- ja elinkeinopolitiikassa edistämällä työperusteista maahanmuuttoa
- Suunnitelmallisen työperusteisen maahanmuuton edistäminen
- Yhteistyö ja hyvien käytäntöjen etsiminen ja levittäminen viranomaisten ja alueiden sekä temaattisten ja kansallisten verkostojen kesken EU-jäsenvaltioissa
- Monikulttuurisuusohjelmat, kansainvälisyyskasvatus, monikulttuurisuusmyönteisen asenneilmaston edistäminen
- Uudentyyppiset koulutusohjelmat kotoutumisen ja työllistymisen tukemiseksi

Pohjois-Savon ELY-keskus / OKM

- Edistetään kulttuuriyrittäjyyttä ja luovan talouden toimintaa tukevien hyvien käytäntöjen etsimistä ja yhteistyön edistämistä.
- Tuetaan koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälistämiseen tähtäävien toimintamallien etsimistä ja levittämistä.
- Vahvistetaan oppilaitosyhteisöjen ja opettajien valmiuksia vastata maahanmuuttajataustaisten oppilaiden ja opiskelijoiden tarpeisiin.

4.4.4 Arvio rakennerahastovarojen ja kansallisen julkisen rahoituksen jakautumisesta

Toimintalinjalle 4 varataan 0 % osuus Itä-Suomen toimintalinjojen 1–4 rahoituksesta. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan rahoitusta varataan ohjelmareserviin 0,059 milj.€.

Taulukko 7. Rahoituksen kohdentuminen toimintalinjalla 4 rahoittajittain vuonna 2011.

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Maakunta	Ohjelma-reservi	Yhteensä
	TEM	OKM	STM	TEM		
HALLINNONALA						
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ						
TL 4 YHT / 1,7 % (5 %)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,059	0,059
ESR					0,030	0,030
VALTIO					0,029	0,029
Kuntarahoitus						
Muu julkinen						

6 Arvio rakennerahastovarojen ja vastaavan valtion rahoitusosuuden tarpeista sekä kuntarahoituksesta ja muun julkisen rahoituksen osuuksista vuonna 2011

Liitteissä 1–6 esitetään Pohjois-Savon EU-rahoituskehys vuonna 2011 toimintalinjoittain ja hallinnonaloittain sekä arvio vuoden 2012 tarpeista.

7 Arvio ohjelmareservin tarpeesta vuonna 2011

Rakennerahastolain 10 §:n mukaan osa rakennerahastovaroista voidaan jättää hallintoviranomaisen pääluokkaan ohjelmareserviin, jota voidaan käyttää varainkäytön joustavuuden varmistamiseen, ylimaakunnallisiin hankkeisiin ja äkillisistä rakennemuutosongelmista aiheutuvien menojen kattamiseen.

Toimenpideohjelmien hallintoviranomaiset (SM, TEM) ovat tehneet äkillisten rakennemuutosten hoitamista varten vuoden 2011 ohjelmakehyksistä 5 % varauksen. Varaus on voimassa enintään kaksi vuotta, jonka jälkeen se viimeistään puretaan ja palautetaan maakunnan yhteistyöasiakirjamenettelyyn.

Liite 1. EAKR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden suunnitelma vuonna 2011

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

VUOSI: **2011**

OHJELMA: **Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelma**

MAAKUNTA: **Pohjois-Savo** Miljoonaa euroa

RAHASTO: **EAKR**

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY				Maakunnan liitto			Ohjelma-reservi	YHTEENSÄ
HALLINNONALA	TEM	LVM	YM	MMM	TEM	OKM	STM		
TOIMINTALINJA									
TL 1	13,400	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	2,500	15,900
EAKR	5,000							1,300	6,300
VALTIO	8,400							1,200	9,600
Kuntarahoitus	0,000								0,000
Muu julkinen									0,000
TL 2	5,000	0,000	0,000	0,000	14,084	2,625	0,000	0,000	21,709
EAKR	1,600				6,337	1,800		0,000	9,737
VALTIO	3,400				1,000	0,700		0,000	5,100
Kuntarahoitus	0,000				6,747	0,125		0,000	6,872
Muu julkinen									0,000
TL 3	0,000	7,500	1,648	0,483	2,340	0,000	0,000	0,000	11,970
EAKR	0,000	2,000	0,500	0,100	1,300		0,000	0,000	3,900
VALTIO	0,000	3,500	0,551	0,184	0,000		0,000	0,000	4,235
Kuntarahoitus	0,000	2,000	0,596	0,199	1,040		0,000	0,000	3,835
Muu julkinen									0,000
TL 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EAKR									0,000
VALTIO									0,000
Kuntarahoitus									0,000
Muu julkinen									0,000
TL 5	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EAKR									0,000
VALTIO									0,000
Kuntarahoitus									0,000
Muu julkinen									0,000
YHTEENSÄ	18,400	7,500	1,648	0,483	16,424	2,625	0,000	2,500	49,579
EAKR	6,600	2,000	0,500	0,100	7,637	1,800	0,000	1,300	19,937
VALTIO	11,800	3,500	0,551	0,184	1,000	0,700	0,000	1,200	18,935
Kuntarahoitus	0,000	2,000	0,596	0,199	7,787	0,125	0,000	0,000	10,707
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Liite 2. EAKR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden jako työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla vuonna 2011

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

VUOSI: **2011**

OHJELMA: **Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelma**

MAAKUNTA: **Pohjois-Savo** Milj. euroa

RAHASTO: **EAKR**

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ	Yritystukilainsäädäntö *	Työvoimapolitiittinen lainsäädäntö	YHTEENSÄ
TOIMINTALINJA			
TL 1	15,900	0,000	15,900
EAKR	6,300		6,300
VALTIO	9,600		9,600
Kuntarahoitus	0,000		0,000
Muu julkinen			0,000
TL 2	5,000	0,000	5,000
EAKR	1,600		1,600
VALTIO	3,400		3,400
Kuntarahoitus	0,000		0,000
Muu julkinen			0,000
TL 3	0,000	0,000	0,000
EAKR		0,000	0,000
VALTIO		0,000	0,000
Kuntarahoitus		0,000	0,000
Muu julkinen			0,000
TL 4	0,000	0,000	0,000
EAKR			0,000
VALTIO			0,000
Kuntarahoitus			0,000
Muu julkinen			0,000
TL 5	0,000	0,000	0,000
EAKR			0,000
VALTIO			0,000
Kuntarahoitus			0,000
Muu julkinen			0,000
YHTEENSÄ	20,900	0,000	20,900
EAKR	7,900	0,000	7,900
VALTIO	13,000	0,000	13,000
Kuntarahoitus	0,000	0,000	0,000
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000

* Sisältää yritystuet, energiatuet, Tekesin ja Finnvera Oyj:n hankkeet.

Liite 3. EAKR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden arvio vuodelle 2012

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

VUOSI: **2012**

OHJELMA: **Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelma**

MAAKUNTA: **Pohjois-Savo** Milj. euroa

RAHASTO: **EAKR**

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY				Maakunnan liitto			Ohjelma-reservi	YHTEENSÄ
HALLINNONALA	TEM	LVM	YM	MMM	TEM	OKM	STM		
TOIMINTALINJA									
TL 1	10,500	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	2,600	13,100
EAKR	5,000							1,400	6,400
VALTIO	5,500							1,200	6,700
Kuntarahoitus	0,000								0,000
Muu julkinen									0,000
TL 2	5,500	0,000	0,000	0,000	2,378	2,415	0,000	0,000	10,293
EAKR	2,000				1,000	0,700		0,000	3,700
VALTIO	3,500				0,450	1,600		0,000	5,550
Kuntarahoitus	0,000				0,928	0,115		0,000	1,043
Muu julkinen									0,000
TL 3	0,000	0,000	1,250	0,417	1,260	0,000	0,000	0,000	2,926
EAKR	0,000	0,000	0,367	0,122	0,700		0,000	0,000	1,189
VALTIO	0,000	0,000	0,368	0,123	0,000		0,000	0,000	0,491
Kuntarahoitus	0,000	0,000	0,515	0,172	0,560		0,000	0,000	1,246
Muu julkinen									0,000
TL 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EAKR									0,000
VALTIO									0,000
Kuntarahoitus									0,000
Muu julkinen									0,000
TL 5	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EAKR									0,000
VALTIO									0,000
Kuntarahoitus									0,000
Muu julkinen									0,000
YHTEENSÄ	16,000	0,000	1,250	0,417	3,638	2,415	0,000	2,600	26,319
EAKR	7,000	0,000	0,367	0,122	1,700	0,700	0,000	1,400	11,289
VALTIO	9,000	0,000	0,368	0,123	0,450	1,600	0,000	1,200	12,741
Kuntarahoitus	0,000	0,000	0,515	0,172	1,488	0,115	0,000	0,000	2,289
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Liite 4. EAKR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden arvio työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla vuonna 2012

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

VUOSI: **2012**

OHJELMA: **Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelma**

MAAKUNTA: **Pohjois-Savo**

Milj. euroa

RAHASTO: **EAKR**

TYÖ- JA ELINKEINOINISTERIÖ	Yritystukilainsäädäntö *	Työvoimapolitiittinen lainsäädäntö	YHTEENSÄ
TOIMINTALINJA			
TL 1	13,100	0,000	13,100
EAKR	6,400		6,400
VALTIO	6,700		6,700
Kuntarahoitus	0,000		0,000
Muu julkinen			0,000
TL 2	5,500	0,000	5,500
EAKR	2,000		2,000
VALTIO	3,500		3,500
Kuntarahoitus	0,000		0,000
Muu julkinen			0,000
TL 3	0,000	0,000	0,000
EAKR		0,000	0,000
VALTIO		0,000	0,000
Kuntarahoitus		0,000	0,000
Muu julkinen			0,000
TL 4	0,000	0,000	0,000
EAKR			0,000
VALTIO			0,000
Kuntarahoitus			0,000
Muu julkinen			0,000
TL 5	0,000	0,000	0,000
EAKR			0,000
VALTIO			0,000
Kuntarahoitus			0,000
Muu julkinen			0,000
YHTEENSÄ	18,600	0,000	18,600
EAKR	8,400	0,000	8,400
VALTIO	10,200	0,000	10,200
Kuntarahoitus	0,000	0,000	0,000
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000

* Sisältää yritystuet, energiatuet, Tekesin ja Finnvera Oyj:n hankkeet.

Liite 5. ESR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden suunnitelma vuonna 2011

ESR -RAHOITUSOSUUDEN JA VALTION KANSALLISEN RAHOITUSOSUUDEN SUUNNITELMA

VUODEN 2011 TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN
JAKOA VARTEN

VUOSI: **2011**
OHJELMA: **Itä-Suomen suuralue ilman Kainuuta**
ELY: **Pohjois-Savon ELY-keskus**
MAAKUNTA: **Pohjois-Savo** Miljoonaa euroa
RAHASTO: **ESR**

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Maakunta	Ohjelmareservi	Yhteensä	
	TEM	OPM	STM	TEM			
HALLINNONALA							
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ							
TL 1 YHT / 37,18 %	6,050	0,743	0,000	0,000	0,060	6,853	
ESR	2,702	0,332			0,031	3,065	
VALTIO	2,578	0,317			0,029	2,924	
Kuntarahoitus	0,770	0,094				0,864	
Muu julkinen						0,000	
TL 2 YHT / 32,5 %	4,641	0,806	0,493	0,000	0,051	5,991	
ESR	2,073	0,360	0,216		0,026	2,675	
VALTIO	1,978	0,343	0,207		0,025	2,553	
Kuntarahoitus	0,590	0,103	0,070			0,763	
Muu julkinen						0,000	
TL 3 YHT / 30 %	0,000	5,190	0,000	0,000	0,340	5,530	
ESR		2,296			0,174	2,470	
VALTIO		2,191			0,166	2,357	
Kuntarahoitus		0,703				0,703	
Muu julkinen						0,000	
TL 4 YHT / 0,32 %	0,000	0,000	0,000	0,000	0,059	0,059	
ESR					0,030	0,030	
VALTIO					0,029	0,029	
Kuntarahoitus						0,000	
Muu julkinen						0,000	
TL:t YHTEENSÄ	10,691	6,739	0,493	0,000	0,510	18,433	44,560
ESR	4,775	2,988	0,216	0,000	0,261	8,233	19,370
VALTIO	4,556	2,851	0,207	0,000	0,249	7,855	18,480
Kuntarahoitus	1,360	0,900	0,070	0,000		2,345	6,710
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000	
	10,691	6,636	0,553	0,553	0,510	18,942	

Hallinnonalojen rahoitusosuudet vuonna 2011 Itä-Suomen ohjelmassa, perustuu valtioneuvoston päätökseen 1.2.2007, jota on tarkoitettu tarkistamaan vuoden 2010 aikana.

	TEM	OPM	STM	Yht
ESR, miljoonaa euroa				0,000
ESR %	58,0	39,0	3,0	100,0

Ohjelmareservi jätetään hallinnonaloittain jakamatta. Taulukossa ohjelmaosion kulmaluvut merkitty punaisella. ESR:stä on poistettu tekninen tuki 4%, 50 % ESR:stä ja 50 % valtion osuudesta. Molemmista on vähennetty joustovaraus äkillisiin rakennemuutoksiin 5 %. Vähennykset on laskettu peruskehiksestä ilman ennakkobudjetointua 20 % osuutta.

* Sisältää Kainuun

Liite 6. ESR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden arvio vuodelle 2012

ESR -RAHOITUSOSUUDEN JA VALTION KANSALLISEN RAHOITUSOSUUDEN SUUNNITELMA

VUODEN 2012 TALOUSARVION VALMISTELUA VARTEN

VUOSI: **2012**
 OHJELMA: **Itä-Suomen suuralue ilman Kainuuta**
 ELY: **Pohjois-Savon ELY-keskus**
 MAAKUNTA: **Pohjois-Savo** Miljoonaa euroa
 RAHASTO: **ESR**

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Maakunta	Ohjelmareservi	YHTEENSÄ	
	TEM	OPM	STM	TEM			
HALLINNONALA							
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ							
TL 1 YHT / 37,5 %	2,954	0,566	0,000		0,000	3,520	
ESR	0,767	0,147				0,914	
VALTIO	1,495	0,286				1,781	
Kuntarahoitus	0,692	0,133				0,825	
Muu julkinen						0,000	
TL 2 YHT / 32 %	2,654	0,300	0,306		0,000	3,260	
ESR	0,689	0,078	0,079			0,846	
VALTIO	1,343	0,152	0,155			1,650	
Kuntarahoitus	0,622	0,070	0,072			0,764	
Muu julkinen						0,000	
TL 3 YHT / 30,5 %	0,000	3,107	0,000	0,000	0,000	3,107	
ESR		0,806				0,806	
VALTIO		1,572				1,572	
Kuntarahoitus		0,729				0,729	
Muu julkinen						0,000	
TL 4 YHT / 05 %	0,300	0,000	0,000		0,000	0,300	
ESR	0,078					0,078	
VALTIO	0,152					0,152	
Kuntarahoitus	0,070					0,070	
Muu julkinen						0,000	
TL:t YHTEENSÄ	5,908	3,973	0,306	0,000	0,000	10,187	25,286
ESR	1,534	1,031	0,079	0,000	0,000	2,644	6,220
VALTIO	2,990	2,010	0,155	0,000	0,000	5,155	12,129
Kuntarahoitus	1,384	0,932	0,072	0,000		2,388	6,937
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000			0,000	
	5,908	3,667	0,306	0,306		10,187	

Hallinnonaloittaiset osuudet mahdollisesti muuttuneet.

	TEM	OPM	STM	Yht
ESR, miljoonaa euroa				0,000
ESR %	58,0	39,0	3,0	100,0

Ohjelmareservi jätetään hallinnonaloittain jakamatta.

Taulukossa ohjelmaosion kulmaluvut merkitty punaisella. ESR:stä on poistettu tekninen tuki 4%, 50 % ESR:stä ja 50 % valtion osuudesta. Molemista on vähennetty joustovaraus äkillisiin rakennemuutoksiin 5 %.

* Sisältää Kainuun

Liite 7. Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelman rahoitettavien toimien valintaperusteet ja tarkentavat valintakriteerit.

Rahoitettavien toimien valintaperusteet ja tarkentavat valintakriteerit

Itä-Suomen alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoitteen EAKR-ohjelman seurantakomitea on hyväksynyt 3.12.2007 pidetyssä kokouksessa alla mainitut valintaperusteet käytettäväksi projektien hyväksymisessä Itä-Suomen EAKR-ohjelmassa 2007–2013.

Hankkeiden valinta

Hankevalinnassa tullaan käyttämään seuraavanlaista pohjataulukkoa. Taulukko toimii hankevalmistelun työkaluna. Tämä taulukko valmistellaan jokaisesta hankkeesta ja viedään päätöksenteon pohjaksi. Toimintalinjakohtaiset kriteerit täytetään vain sen toimintalinjan kohdalta, mihin hanke sijoittuu.

Maakunnittain ja organisaatiokohtaisesti taulukkoon voidaan lisätä joitakin kriteerejä. Pisteytys voi ohjaavissa ja toimintalinjakohtaisissa kriteereissä olla maakunnittain eri skaalalla.

Toimintalinjalla 3 toteutetaan erillisosio, kokeilutoimet palvelujärjestelmien kehittämiseksi. Erityisesti hyvinvointipalvelujen osalta kokeilutoimenpiteissä pyritään toteuttamaan myös koko Itä-Suomea kattavia hankkeita. Hankkeiden toivotaan olevan ylimaakunnallisia, jolloin niissä on mukana toimijoita kahdesta tai useammasta maakunnasta. Hanke voi kohdistua myös yhden maakunnan alueelle, mikäli se on sovellettavissa muualla Itä-Suomessa.

Hankkeen valmistelija:
Hankkeen nimi:
Hakemus jätetty:
Arvointipäivämäärä:

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Valmistelijan arviointi	pisteet
Yleiset välttämättömät valintakriteerit	
Hankkeen täytettävä nämä kriteerit	
Hanke on	
1. ohjelman mukainen, myös maakunnallisia painopisteitä tukeva	0 / 1
2. toteuttamiskelpoinen	0 / 1
3. toteutustavaltaan taloudellinen ja kustannustehokas	0 / 1
4. kestävän kehityksen periaatteiden mukainen	0 / 1
Hankevalintaa ohjaavat kriteerit (mainittu ohjelma-asiakirjassa)	
Hanke on	max. 65 p
1. pysyvää tai pitkäaikaista lisäarvoa tuottava	*) 0 - 5
2. innovatiivinen, alueellista kilpailukykyä, vetovoimaa ja uudistumista edistävä	0 - 5
3. työllisyyttä edistävä	0 - 5
4. uutta yritystoimintaa synnyttävä	0 - 5
5. pk-yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille edistävä	0 - 5
6. yrityksen kasvua tukeva	0 - 5
7. yritysten verkostoitumista ja klustereita edistävä	0 - 5
8. innovaatiojärjestelmiä vahvistava	0 - 5
9. T&K -toimintaa pk-yrityksissä lisäävä	0 - 5
10. tietoyhteiskunnan mahdollisuuksien hyödyntämistä edistävä	0 - 5
11. alueen vetovoimaa lisäävä	0 - 5
12. tasa-arvoa tukeva	0 - 5
Toimintalinjakohtaiset kriteerit (mainittu ohjelma-asiakirjassa)	
TL1. Yritystoiminnan edistäminen	max. 50p
Hanke	
1. luo edellytyksiä uusien yritysten syntymiselle	0 – 5
2. luo edellytyksiä yritysten kasvulle	0 – 5
3. parantaa yritysten tuottavuutta ja kilpailukykyä	0 – 5
4. lisää yritysten innovaatiotoimintaa ja innovaatioiden kaupallistamista yrityksissä	0 – 5
5. edistää yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille	0 – 5
6. kehittää yritysten edellytyksiä yrityspalvelujen hyödyntämisessä	0 – 5
7. edistää yritysten edellytyksiä yhteistyön ja verkostojen kehittämisessä	0 – 5
8. parantaa työllisyyttä tai turvaa työpaikkoja	0 – 5
9. toteuttaa ohjelman horisontaalisia periaatteita	0 – 5
10. Hanke on ympäristömyönteinen	0 – 5
TL 2. Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen ja osaamiskenteiden vahvistaminen	max. 40p
Hanke	
1. vaikuttaa alueen kilpailukykyyn ja työllisyyteen	0 – 5
2. parantaa alueen innovaatioympäristöjä ja –kapasiteettia	0 – 5
3. synnyttää ja hyödyntää teknologisia ja sosiaalisia innovaatioita	0 – 5
4. edistää uuden osaamiseen liittyvän liiketoiminnan syntymistä	0 – 5
5. lisää verkostoitumista ja yhteistyötä	0 – 5
6. on yhteydessä alueen määrittelemiін strategiaan painotuksiin	0 – 5

7. toteuttaa ohjelman horisontaalisia teemoja	0 – 5
8. Hanke on ympäristömyönteinen	0 – 5
TL 3. Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen	max. 30p
Hanke	
1. parantaa alueen saavutettavuutta ja logististen järjestelmien toimivuutta	0 – 5
2. parantaa alueen vetovoimaisuutta yritysten, työntekijöiden ja matkailijoiden näkökulmasta	0 – 5
3. parantaa elinympäristön laatua	0 – 5
4. parantaa palvelujen sisältöä, laatua, tehokkuutta, saatavuutta sekä yhteistyötä kuntien ja muiden palveluntuottajien kesken	0 – 5
5. vahvistaa muutoin yritystoiminnan toimintaympäristöä	0 – 5
6. Hanke on ympäristömyönteinen	0 – 5
Kokeilutoimien erityiskriteerit (mainittu maakunnan yhteistyöasiakirjassa)	
Erillisosio: Kokeilutoimet palvelujärjestelmien kehittämiseksi	max. 50p
1. hankkeen tulosten tulee olla laajennettavia ja monistettavia	0 – 5
2. hankkeessa on uusi ja innovatiivinen toimintatapa	0 – 5
3. hankkeen yhteistyöverkoston laatu ja osaaminen	0 – 5
4. hankkeessa on asiakaskeineinen toimintamalli	0 – 5
5. hanke hyödyntää uusimpia hyvinvointiteknologioita	0 – 5
6. hanke lisää palvelujen kustannustehokkuutta	0 – 5
7. hanke lisää erityisesti kuntien välistä yhteistoimintaa palvelutuotannossa ja luo uusia yhteistyömuotoja yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin välillä	0 – 5
8. hanke kehittää palvelutuotannon johtamismenetelmiä	0 – 5
9. hanke turvaa ja edistää palvelutyövoiman saantia	0 – 5
10. hanke täydentää sosiaali- ja terveydenhuollon muita kehittämissjärjestelmiä ja --rahoitusta	0 – 5
Muut erityiskriteerit (mainittu maakunnan yhteistyöasiakirjassa)	
Hanke	max. 10p
1. tukee maakunnan yhteistyöasiakirjan painotuksia	0 - 5
2. tukee maakunnan yhteistyöryhmän asettamia muita erityisiä kriteerejä	0 - 5
Maksimipisteet: TL 1=125, TL 2=115, TL 3=105, kokeilutoimet=125	
YHTEENSÄ	

Yleisten välttämättömien valintakriteerien pisteytys: 0 = ei täytä ehtoja, 1= täyttää ehdot
Välttämättömistä valintakriteereistä on saatava yhteensä 4 pistettä. Näitä pisteitä ei lasketa sarakkeeseen "Yhteensä".

Ohjaavat, toimintalinjakohtaiset, kokeilutoimien ja muiden erityiskriteerien pisteet lasketaan yhteen "Yhteensä" -sarakkeeseen.

Pisteytys:

5 = erinomainen 4 = hyvä 3 = tyydyttävä 2 = välttävä 1 = heikko 0 = ei lainkaan

Hankkeet priorisoidaan arvioinnissa saatujen yhteispisteiden mukaisessa järjestyksessä.

HUOM! Eri toimintalinjoille sijoittuvat hankkeet eivät ole suoraan vertailukelpoisia kriteerien eri lukumäärän vuoksi. Vain saman toimintalinjan hankkeita vertaillaan keskenään yhteispisteiden mukaan.

*) Painokerroin kaksinkertainen muihin hankevalintaa ohjaaviin kriteereihin verrattuna.

MANNER-SUOMEN ESR-OHJELMAN 2007 - 2013 VALINTAPERUSTEET

Seurantakomitea on hyväksynyt 24.–25.5.2007 pidetyssä kokouksessa alla mainitut valintaperusteet käytettäväksi projektien hyväksymisessä rahoitettaviksi Manner-Suomen ESR-ohjelmasta 2007–2013.

Tausta

ESR-ohjelman ohjelma-asiakirjaesityksessä (luku 7.2) on lueteltu seuraavat yleiset periaatteet, joiden puitteissa ESR-toimenpiteitä hyväksytään rahoitettavaksi ohjelmasta:

- projektimainen toimintamalli ja pitkäkestoiset toimenpiteet;
- verkostomaisuus, projektien yhteistyö, klusterit, yhteiset tukitoimet;
- toimenpiteiden ja palveluiden räätälöinti kysyntää vastaavasti;
- kumppanuus ja yhteistyö (paikallinen, alueellinen, kolmas sektori);
- julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuus;
- eri viranomaisten yhteistyö / poikkihallinnollisuus (temaattinen voimavarojen yhdistäminen);
- sosiaaliset innovaatiot;
- hyvien käytäntöjen toteuttaminen, levittäminen ja juurruttaminen;
- välittäjäorganisaatiot pienten toimijoiden valtakunnallisina tukirakenteina;
- kansainvälisyys ja kansainvälistyminen;
- sukupuolten välinen tasa-arvo.

Näiden yleisten periaatteiden avulla on tarkoitus tehostaa ESR-toiminnan vaikuttavuutta ja arvioida sen lisäarvoa keskeisiin kansallisiin strategioihin ja kehittämissuunnitelmiin. Erityisenä lisäarvoa kuvaavana arviointikriteerinä pidetään toimintatapojen onnistuneisuutta kohderyhmien työllistyvyyden ja työmarkkina-aseman parantamiseen

Ohjelma-asiakirjassa (luku 11.4) on määritelty ESR-ohjelmasta rahoitettavien toimien valintaperusteiden hyväksyminen seurantakomitean tehtäväksi. Projektien valintaperusteiden alueellinen soveltaminen käsitellään ohjelma-asiakirjan (luku 11.5) mukaan maakunnan yhteistyöryhmissä.

Ohessa on seurantakomitean hyväksymät ESR-ohjelmasta rahoitettavien toimien kaikkia rahoittajia koskevat valintaperusteet silloin, kun kyse on valtionavustuksena myönnettävästä avustuksesta tai ESR-varojen käytöstä viranomaisten omiin kehittämishankkeisiin. Julkisen hankintana rahoitettavan ESR-toiminnan osalta valintaperusteita tulee noudattaa soveltuvien osin.

Alueellisesti sovelletaan samoja valintaperusteita. Kukin rahoittajaviranomainen voi lisätä omiin painotuksiinsa tai alueellisiin painotuksiin liittyviä valintaperusteita.

Arviointiperusteiden mukaiset kohdat pisteytetään kunkin hakemuksen osalta. Esityksessä ei määritellä yhtä yhteistä pistelaskun menettelyä. Suosituksena kuitenkin esitetään yksinkertaista ja selkeää kokonaislukuihin perustuvaa pisteytystä. Rahoittajaviranomainen voi painottaa haluamiansa arviointiperusteita.

Liitteenä on ohessa arviointiperusteiden suhde hakemuslomakkeen kysymyksiin.

Valintaperusteet

I Välttämättömät ehdot valinnalle

Jotta projektihakemus voidaan ottaa arvioitavaksi, on sen ensin täytettävä seuraavat välttämättömät ehdot:

- a) Projekti sopii ESR-ohjelmaan ja johonkin haussa avoimena olevaan ohjelman toimintalinjaan.
  - Kohderyhmät ja toimenpiteet ovat ohjelmassa määritellyt.
  - Yksi projekti voi kuulua vain yhteen toimintalinjaan.
- b) Projektin toteuttajaorganisaatio on tukikelpoinen ohjelmasta myönnettävään tukeen.
  - Toteuttaja on oikeuskelpoinen juridinen henkilö.
  - Toteuttajan kirjanpitoon on mahdollista eritellä projektin kustannukset muista toteuttajan kustannuksista.
  - Yksityshenkilöt eivät voi hakea ESR-rahoitusta.
  - Toteuttaja ei saa olla konkurssissa, purettavana tai saneerausessa, kilpailukiellossa tai laiminlyönyt veroja tai sosiaaliturvamaksuja tai syyllistynyt oleellisesti väärin tietojen antamiseen tai laiminlyönyt vaadittavien tietojen antamisen.
- c) Projekti edistää vahvasti **ainakin yhtä** seuraavista ESR-ohjelman horisontaalisista painotuksista:
  - sukupuolten välinen tasa-arvo sekä miesten ja naisten yhtäläiset mahdollisuudet työelämässä,
  - kansainvälisen, kansallisen, alueellisen ja/tai paikallisen tason kumppanuus sekä työmarkkinaosapuolen ja kansalaisjärjestöjen osallistuminen eri tasoilla,
  - teknologiset ja sosiaaliset innovaatiot (sosiaalisia innovaatiot voivat liittyä esim. teknologiaan, kaupallistamiseen, organisaatioiden toimintaa tai sosiaaliin käytäntöihin,
  - kestävä kehitys jonkin/joidenkin seuraavan ulottuvuuden osalta: sosiaalinen, taloudellinen, kulttuurinen ja ekologinen kestävä kehityksen ulottuvuus.

II Yleiset arviointiperusteet

Projektihakemukset pisteytetään yleisten arviointiperusteiden sekä mahdollisten alueellisiin ja/tai rahoittajakohtaisiin painotuksiin perustuvien arviointiperusteiden perusteella.

- A. Kaikkia rahoituksen hakijoita¹ koskevat yleiset arviointiperusteet ovat seuraavat silloin, kun projektin toimenpiteet kohdistuvat aloittaviin henkilöihin:
1. **Projektisuunnitelma on toteutuskelpoinen ja perustuu ennalta selvitettyyn tarpeeseen.**
    - Projektisuunnitelmalla on selvä hakemuksessa osoitettu yhteys toteuttavan organisaation strategiaan ja/tai mukana olevien organisaatioiden strategioihin ja/tai paikallisiin/ alueellisiin/ valtakunnallisiin strategioihin.
    - Projekti tuottaa lisäarvoa ja täydentää kansallista/toteuttajan normaalia toimintaa.
    - Projektiin sisältyvät toimenpiteet ovat relevantteja kohderyhmän ja toimintaympäristön kannalta ja niillä voidaan saavuttaa asetetut tavoitteet.
    - Projektin tarvelähtöisyydestä pystytään esittämään näyttöä.
    - Eduksi katsotaan, jos valmistelussa on kuultu relevantteja kohderyhmää edustavia järjestöjä.
    - Projektin toimenpiteissä on otettu huomioon sukupuolisensitiivisyys ja sukupuolivaikutusten arviointi.
  2. **Projektin toteuttajalla on taloudelliset edellytykset projektin toteuttamiseksi ja projektille esitetyt resurssit ovat realistiset projektisuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.**
    - Projektin toteuttajan esittämät taloudelliset resurssit ovat realistiset projektin toteuttamiseksi.
    - Projektin toimenpiteitä voidaan pitää kustannustehokkaina suhteessa kohderyhmän määrään, tarpeisiin ja projektin edellyttämiin resursseihin.
  3. **Projektin toteuttajalla on esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi osaamista ja kokemusta.**
    - Toteuttaja pystyy osoittamaan riittävää projektihallinnon kokemusta ja osaamista.
    - Toteuttaja pystyy osoittamaan suunnitelman mukaisen toiminnan edellyttämää riittävää kokemusta ja osaamista.

---

¹ Huom! Jos koko projekti toteutetaan julkisena hankintana, määritellään tarjouspyyntöön hankintaa koskevat valinta- ja arviointiperusteet hankintalain perusteella. Tällöin hankintayksikön on jo tarjouspyyntöä suunnitellessa sovellettava yllä mainittuja valintaperusteiden välttämättömiä ehtoja ja yleisiä arviointiperusteita.

4. **Projektin toteuttajalla on toteutuksen kannalta oleelliset verkostot ja järjestetty yhteistyö oleellisiin sidosryhmiin.**
  - Projektin suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvat tahot ovat relevantteja ja sitoutuneita.
  - Kohderyhmään kuuluvat organisaatiot ovat sitoutuneita toimintaan tai kohderyhmän rekrytoinnista on selkeä suunnitelma.
5. **Projektissa on tarkoitus saavuttaa välittömiä tai välillisiä pitkäkestoisia työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä tuloksia ja vaikutuksia.**
  - Työllisyyttä edistävät tai ylläpitävät tulokset ovat mitattavia tai vaikutuksia pystytään arvioimaan.
  - Projektissa kehitettävät hyvät käytännöt ovat siirrettävissä ns. normaaliin toimintaan.

B. Kaikkia rahoituksen hakijoita koskevat yleiset arviointiperusteet ovat seuraavat silloin, kun projekti ei kohdistu toimenpiteissä aloitaviin henkilöihin vaan kyseessä on menetelmien kehittäminen:

1. **Projektisuunnitelma on toteutuskelpoinen ja perustuu ennalta selvitettyyn tarpeeseen.**
  - Projektisuunnitelmalla on selvä hakemuksessa osoitettu yhteys toteuttavan organisaation strategiaan ja/tai mukana olevien organisaatioiden strategioihin ja/tai paikallisiin/ alueellisiin/valtakunnallisiin strategioihin.
  - Projekti tuottaa lisäarvoa ja täydentää kansallista/toteuttajan normaalia toimintaa.
  - Projektiin sisältyvät toimenpiteet ovat relevantteja toimintaympäristön kannalta ja niillä voidaan saavuttaa asetetut tavoitteet.
  - Projektin tarvelähtöisyydestä pystytään esittämään näyttöä.
  - Projektin toimenpiteissä on otettu huomioon sukupuolivaikutusten arviointi.
2. **Projektin toteuttajalla on taloudelliset edellytykset projektin toteuttamiseksi ja projektille esitetyt resurssit ovat realistiset projektisuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.**
  - Projektin toteuttajan esittämät taloudelliset resurssit ovat realistiset projektin toteuttamiseksi.
  - Projektin toimenpiteitä voidaan pitää kustannustehokkaina suhteessa projektin edellyttämiin resursseihin.
3. **Projektin toteuttajalla on esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi riittävää osaamista ja kokemusta.**
  - Toteuttaja pystyy osoittamaan riittävää projektihallinnon kokemusta ja osaamista.
  - Toteuttaja pystyy osoittamaan suunnitelman mukaisen toiminnan edellyttämää riittävää kokemusta ja osaamista.
4. **Projektin toteuttajalla on toteutuksen kannalta järjestetty yhteistyö oleellisiin sidosryhmiin.**
  - Projektin suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvat tahot ovat relevantteja ja sitoutuneita.
5. **Projektissa on tarkoitus saavuttaa työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä vaikutuksia.**
  - Projektin työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä välillisiä tai välittömiä vaikutuksia pystytään arvioimaan.
  - Projektissa kehitettävät hyvät käytännöt ovat siirrettävissä ns. normaaliin toimintaan.

Pisteytys

Kukin hakemus tulee pisteyttää yleisten arviointiperusteiden sekä rahoittajakohtaisten/alueellisten arviointiperusteiden osalta. Pisteytyksessä suositellaan käytettävän yksinkertaista kokonaispisteisiin perustuvaa laskentamenetelmää, esim. nollassa viiteen annettavia pisteitä, jolloin arviointiperusteen toteutumista arvioidaan seuraavasti:

- 5 = erinomaisesti,
- 4 = hyvin,
- 3 = tyydyttävästi,
- 2 = välttävästi,
- 1 = heikosti ja
- 0 = ei lainkaan.

Arviointiperusteiden suhde hakemuslomakkeeseen

Arviointiperuste	Hakemuslomakkeen kohta
1. Projektisuunnitelman toteutuskelpoisuus ja tarve	Liittyy hakemuslomakkeeseen kokonaisuudessaan, mutta erityisesti kohtiin 5, 6, 7, 8 ja 9.
2. Projektin toteuttajan taloudelliset edellytykset ja projektin resurssit	Liittyy hakemuslomakkeen kohtiin 3, 4, 8, 13 sekä pakollisiin liitteisiin.
3. Projektin toteuttajan osaaminen ja kokemus	Liittyy hakemuslomakkeen kohtiin 3 ja 4 (varsinainen kysymys sisällytetään hakemukseen kohtaan 4) voidaan kysyä myös liitteellä.
4. Projektin toteuttajan verkostot ja yhteys sidosryhmiin	Liittyy hakemuslomakkeen kohtiin 4 ja 5.
5. Projektin välittömät ja välilliset työllisyysvaikutukset	Liittyy hakemuslomakkeen kohtiin 7 ja 10.

ESR-OHJELMAN 2007–2013 VALINTAPERUSTEET

Hakuaika:

Hakemus jätetty:
Hankkeen nimi:
Hankkeen valmistelija:

VALMISTELIJAN ARVIOINTI

PISTEET

Välttämättömät ehdot valinnalle	
1. Projekti sopii ESR-ohjelmaan ja johonkin haussa olevaan ohjelman toimintalinjaan	
2. Projektin toteuttajaorganisaatio on tukikelpoinen ohjelmasta myönnettävään tukeen	
3. Projekti edistää vahvasti ainakin yhtä seuraavista ESR-ohjelman horisontaalisista painotuksista	
a) sukupuolten välinen tasa-arvo sekä miesten ja naisten yhtäläiset mahdollisuudet työelämässä	
b) kansainvälisen, kansallisen, alueellisen ja/tai paikallisen tason kumppanuus sekä työmarkkinaosapuolen ja kansalaisjärjestöjen osallistuminen eri tasoilla	
c) teknologiset ja sosiaaliset innovaatiot (sosiaalisia innovaatioita voivat liittyä esim. teknologiaan, kaupallistamiseen, organisaatioiden toimintaa tai sosiaalisiin käytäntöihin)	
d) kestävä kehitys jonkin/joidenkin seuraavan ulottuvuuden osalta: sosiaalinen, taloudellinen, kulttuurinen ja ekologinen kestävä kehityksen ulottuvuus.	
Mahdolliset kommentit:	
Yleiset arviointiperusteet	
Projektin toimenpiteet kohdistuvat aloittaviin henkilöihin	
1. Projektisuunnitelma on toteuttamiskelpoinen ja perustuu ennalta selvitettyyn tarpeeseen	
Perustelut:	
2. Projektin toteuttajalla on riittävät taloudelliset edellytykset ja projektille esitetyt resurssit ovat realistiset projektisuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi	
Perustelut:	
3. Projektin toteuttajalla on esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi riittävä osaaminen ja kokemus	
Perustelut:	
4. Projektin toteuttajalla on toteutuksen kannalta oleelliset verkostot ja järjestetty yhteistyö oleellisiin sidosryhmiin	
Perustelut:	
5. Projektissa on tarkoitus saavuttaa välittömiä tai välillisiä pitkäkestoisia työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä tuloksia ja vaikutuksia	

Perustelut:	
Projektin toimenpiteet ovat menetelmien kehittämistä	
1. Projektisuunnitelma on toteuttamiskelpoinen ja perustuu ennalta selvitettyyn tarpeeseen	
Perustelut:	
2. Projektin toteuttajalla on riittävät taloudelliset edellytykset ja projektille esitetyt resurssit ovat realistiset projektisuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi	
Perustelut:	
3. Projektin toteuttajalla on esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi riittävä osaaminen ja kokemus	
Perustelut:	
4. Projektin toteuttajalla on toteutuksen kannalta oleelliset verkostot ja järjestetty yhteistyö oleellisiin sidosryhmiin	
Perustelut:	
5. Projektissa on tarkoitus saavuttaa työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä tuloksia ja vaikutuksia	
Perustelut:	
Erityiset arviointiperusteet	
Hanke tukee Pohjois-Savon maakuntaohjelman painotuksia ja tavoitteita	
Perustelut:	
Hanke tukee rahoittajan painotuksia ja strategioita	
Perustelut:	
PISTEET YHTEENSÄ	

Välttämättömät ehdot valinnalle: pisteet 0= ei täytä ehtoja, 1= täyttää ehdot

Hankkeen on täytettävä välttämättömät ehdot valinnalle (yhteensä vähintään 3 pistettä).

Välttämättömiä ehtoja ei lasketa PISTEET YHTEENSÄ sarakkeeseen.

Yleiset arviointiperusteet ja erityiset arviointiperusteet muodostavat PISTEET YHTEENSÄ sarakkeen

Pisteytyksen asteikko:

5= erinomainen

4=hyvä

3=tydyttävä

2=välttävä

1=heikko

0=ei lainkaan

Kuopiossa 18.10.2010

Markku Rossi

Pohjois-Savon MYR:n puheenjohtaja
Pohjois-Savon liitto

Jussi Huttunen

Maakuntajohtaja
Pohjois-Savon liitto

Kari Virranta

Ylijohtaja
Pohjois-Savon ELY-keskus

Tarja Eskelinen

Aluejohtaja
Finnvera Oyj